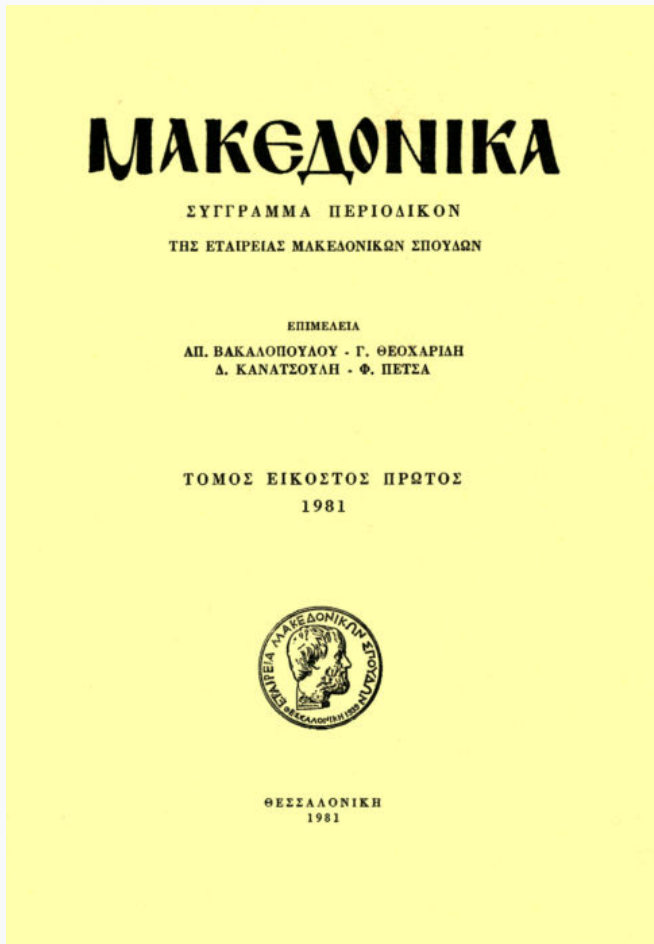

Μακεδονικά

Τόμ. 21, Αρ. 1 (1981)

25 ανέκδοτα έγγραφα του Λιτοχωρινού αγωνιστή του 1821 Ιάκωβου Περικλή Ολύμπιου

Κώστας Β. Σπανός

doi: [10.12681/makedonika.437](https://doi.org/10.12681/makedonika.437)

Copyright © 2014, Κώστας Β. Σπανός

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σπανός Κ. Β. (1981). 25 ανέκδοτα έγγραφα του Λιτοχωρινού αγωνιστή του 1821 Ιάκωβου Περικλή Ολύμπιου. *Μακεδονικά*, 21(1), 281–308. <https://doi.org/10.12681/makedonika.437>

25 ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΛΙΤΟΧΩΡΙΝΟΥ ΑΓΩΝΙΣΤΗ ΤΟΥ 1821 ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΕΡΙΚΛΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Ο Λιτοχωρινός αγωνιστής του 1821 Ίάκωβος Περικλής Όλύμπιος είναι σχεδόν άγνωστος βιβλιογραφικά. Σύντομη μόνο αναφορά γι' αυτόν γίνεται σε πρόσφατη βιογραφική παρουσίαση των Θεσσαλών και των Όλύμπιων αγωνιστών του 1821¹. Αυτόν τον άγνωστο αγωνιστή θα παρουσιάσουμε με τη βιογραφία του και με τὰ κείμενα που ακολουθούν. Η μελέτη μας είναι βασισμένη στον πλούσιο φάκελό του (παρά τις πολλές απώλειές του), που υπάρχει στο Άρχεϊο των Άγωνιστών της Έθνικης Βιβλιοθήκης, και στα πολλά έγγραφά του, που είναι σκορπισμένα στα Γενικά Άρχεϊα του Κράτους.

Ο Ίάκωβος Περικλής Όλύμπιος γεννήθηκε στο Λιτόχωρο τὸ ἔτος 1796 και πέθανε, μάλλον στην Άθήνα, νωρίτερα από τὸ 1864. Οί γονεῖς του ἦταν μεγαλοκτηματίες με πολλά ἔσοδα. Προεπαναστατικά ὁ πατέρας του εἶχε 3 τριώροφα σπίτια ἐπιπλωμένα, 3.550 στρέμματα χωράφια, 350 στρέμματα ἀμπελώνες και 9 «δῶματα ἰχθυοτροφείων», ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχε ἔσοδα (9 × 2.000) = 18.000 γρόσια, καθώς και πολλά ζωντανά.

Πέρα ἀπὸ τὴ μεγάλη περιουσία, ὁ πατέρας του Ίάκωβου πρέπει νὰ εἶχε και ἀρκετὴ παιδεία. Στὸ συμπέρασμα αὐτὸ καταλήξαμε λαβαίνοντας ὑπόψη μας τὸν ἀριθμὸ των βιβλίων τοῦ γιοῦ του Ίάκωβου. Προεπαναστατικά ὁ Ίάκωβος, σὲ ἡλικία 24 ἔτων, διέθετε 700 τόμους «βιβλιάδια διαφόρων Συγγραφέων, ποιητῶν και λογογράφων κ.λ.». Μία τόσο σπουδαία βιβλιοθήκη δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ εἶχε δημιουργηθεῖ ἐξολοκλήρου ἀπὸ ἓνα νέο 24χρονο. Θὰ πρέπει νὰ δεχτοῦμε τὴν ἀποψη ὅτι κληρονόμησε ἓνα μέρος των τῶμων, ἴσως και τοὺς περισσότερους.

Μετὰ τις σπουδές του σὲ σχολεῖα τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου πῆγε στὴ Βλαχία, στὸ Βουκουρέστι, γιὰ ἀνώτερες σπουδές. Ἐκεῖ τὸν βρῆκε ἡ ἐπανάσταση τῆς Μολδοβλαχίας. Τὸ ἄν ὑπῆρξε φιλικὸς ἢ ὄχι, δὲν φαίνεται ἀπὸ κανένα στοιχεῖο, τουλάχιστον ἀπὸ αὐτὰ που εἶχαμε ὑπόψη μας. Διατηροῦσε σχέσεις με τὸ φιλικὸ Κῶν. Πεντεδέκα και ἴσως νὰ εἶχε μνηθεῖ στὰ μυστικά τῆς Ἑταιρείας ἀπὸ αὐτὸν. Ὑπῆρξε ὁμως ἱερολοχίτης και πολέμησε με

1. Βλ. Ν. Κ. Γιαννοῦλη, Θεσσαλοὶ ἀγωνιστές τοῦ 1821, «Θεσσαλικά Χρονικά» 12(1977-1979)170-171.

τόν 'Αλέξανδρο 'Υψηλάντη στις γνωστές μάχες τῆς Μολδοβλαχίας. Μετά τὴν ἀποτυχία τῆς ἐπανάστασης ἐκεῖ, κατέβηκε στὴ Δυτικὴ 'Ελλάδα τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1821. Μαζί του ἦρθαν καὶ οἱ ἀδερφοὶ του, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζουμε τὰ ὀνόματα, καὶ πολλοὶ συγγενεῖς του, ὅπως οἱ δύο ἀνεψιοὶ του, ὁ 'Ιωάννης Περικλῆς ἢ Περικλίδης¹ καὶ ὁ Εὐάγγελος Σχινᾶς².

'Αμέσως ἐξόπλισε δικό του σῶμα μὲ περισσότερους ἀπὸ 20 ἄνδρες. 'Εκτὸς ἀπὸ τὸ δικό του σῶμα, στὴν 'Επανάσταση τοῦ 1821 πῆραν μέρος καὶ 250 ἐμπειροπόλεμοι συγγενεῖς του. 'Απὸ αὐτοὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ 'Αγώνα ἐπέζησαν μόνο 12, ποὺ εἶχαν αἰχμαλωτιστεῖ ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς ἀπελευθέρωσαν ὁ ἴδιος στὰ 1825. Οἱ ἄλλοι 238 σκοτώθηκαν στὶς διάφορες μάχες ποὺ ἔγιναν στὴν Κασσάνδρα, στὴν ἐπανάσταση τοῦ 'Ολύμπου, στὰ Ψαρά, στὸ Τρίκερι, στὴν Εὐβοία, στὸ Νεόκαστρο καὶ σὲ ἄλλες μάχες στὴ Δυτικὴ καὶ στὴν 'Ανατολικὴ Στερεὰ 'Ελλάδα.

Στὴν ἀρχὴ ἀκολούθησε τὸν 'Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο στὴ Δυτικὴ Στερεὰ, καὶ στὰ 1822 τὸν Κυριακούλη Μαυρομιχάλη. Μὲ τὸ Μαυρομιχάλη πολέμησε στὶς μάχες τῆς Πάτρας, τοῦ Ναυπλίου, στὴν πρώτη πολιορκία καὶ στὴν ἄλωση τῆς Κορίνθου, στὶς μάχες τοῦ 'Αργους, τῶν Δερβενακίων καὶ τῶν Βασιλικῶν. Στὶς 14 'Απριλίου τοῦ 1822 διορίστηκε στρατιωτικὸς ἔφορος τῶν 'Ολυμπίων ἀγωνιστῶν, στὴν ἐκστρατεία τοῦ Δράμαλη διορίστηκε φροντιστῆς, καὶ τὸν 'Ιούνιο τῆς ἴδιας χρονιᾶς διορίστηκε γενικὸς ἐπιθεωρητῆς καὶ φροντιστῆς τοῦ στρατοπέδου τῆς Εὐβοίας. Στὰ 1823 πῆρε μέρος ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Καρατάσου καὶ τοῦ Διαμαντῆ Νικολάου-'Ολύμπιου στὶς ἐκστρατείες τῆς Εὐβοίας καὶ τοῦ Τρίκερι. Στὶς 19 'Οκτωβρίου τῆς ἴδιας χρονιᾶς διορίστηκε γενικὸς ἀστυνόμος στὴν ἐπαρχία τῆς Λιβαθίδας, καὶ στὶς 3 'Ιουνίου τοῦ 1824 διορίστηκε γενικὸς ἐπιθεωρητῆς καὶ φροντιστῆς. Στὰ 1825 πολέμησε ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Δημ. 'Υψηλάντη στοὺς Μύλους, στὰ Βέρβαινα, στὴν Τρίπολη, στὸ Μυστρά, καὶ στὸ Λεωνίδι. Στὸ διάστημα 1825-1826 κατατάχτηκε στὸ τακτικὸ σῶμα τοῦ Φαβιέρου, παρακινώντας καὶ ἄλλους νέους. Σ' αὐτοὺς κατέβαλε γιὰ 6 μῆνες τοὺς μισθοὺς τους. Στὰ 1827 πολέμησε μὲ τὸν Καρατάσο καὶ μὲ τὸν Κωλέτη στὴν 'Αταλάντη, μὲ τὸν Καραϊσκάκη στὸν Πειραιά, μὲ τὸν Καρατάσο, μὲ τὸν Κριεζῶτη καὶ μὲ τὸν Διαμαντῆ Νικολάου-'Ολύμπιο στὸ Τρίκερι καὶ στὴν Εὐβοία.

Στὸ διάστημα 1826-1828 πῆγε ὡς ἀποσταλμένος τῶν Διοικήσεων 9 φορές στὶς Βόρειες Σποράδες γιὰ νὰ διοργανώσει τὰ σώματα τῶν 'Ολυμπίων

1. Βλ. σύντομη ἀναφορὰ γι' αὐτὸν στὸ δημοσίευμα Στ. Παπαδόπουλου, Μακεδονικὰ σύμμεικτα, «Μακεδονικὰ» 6(1964-65)164-168.

2. Βλ. «Θεσσαλικὰ Χρονικὰ» 12(1977-1979)183.

ἀγωνιστῶν, καί γιὰ νὰ συντονίσει τὶς ἐνέργειές τους ἐναντίον τῶν Τούρκων. Στὰ 1829 διορίστηκε ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση τοῦ Καποδίστρια «Αὐτόφορος τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἐφόρου καὶ ἐπιθεωρητῆς τῶν Στρατευμάτων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος». Στὴ θέση αὐτὴ παρέμεινε ὡς τὸ 1832, ὅποτε ἀποστρατεύτηκε μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ ἀντιστρατήγου.

Στὰ 1833 ζήτησε νὰ ἀποζημιωθεῖ ἀπὸ τὸ Κράτος ὑποβάλλοντας ὅλα τὰ πιστοποιητικά του. Ὅσο διάστημα ὑπηρέτησε τὴν Πατρίδα δὲν ἔλαβε κανένα μισθό. Γι'αὐτὸ τὸ λόγο τὸ Κράτος τοῦ χρωστοῦσε, ὅπως τὸ λέει ὁ ἴδιος τεκμηριώνοντάς το, 23.097 φοίνικες καὶ 20 λεπτά.

Τί πέτυχε μὲ τὶς ἐνέργειές του δὲν μπορούμε νὰ τὸ ἐξακριβώσουμε μὲ βάση τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου του, ὅπως δὲν μπορούμε ἐπίσης νὰ ἐξακριβώσουμε τὴν οἰκογενειακὴ κατάστασή του. Πουθενὰ δὲν φαίνεται ὅτι ἦταν ἔγγαμος καὶ ὅτι εἶχε παιδιά. Στὰ 1865 ἦ ἀνεμιά του Φιλισίδου-Ὀλυμπίου διεκδικοῦσε γιὰ λογαριασμό της, ὡς κληρονόμος τοῦ Ἰάκωβου Περικλῆ, 2.800 γρόσια σὲ ὁμόλογα, ποὺ χρωστοῦσε στὸ θεῖο της τὸ Κράτος.

Τὰ ἔγγραφα τοῦ Ἰάκωβου Περικλῆ Ὀλυμπίου ποὺ ἐκδίδουμε ἐδῶ εἶναι συνολικὰ 25. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ 17 προέρχονται ἀπὸ τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους (ΓΑΚ) καὶ τὰ ὑπόλοιπα 8 ἀπὸ τὸ Ἀρχεῖο τῶν Ἀγωνιστῶν (Α.Α.) τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τῶν ΓΑΚ εἶναι συνοπτικά καὶ καλύπτουν τὴ δράση τοῦ φροντιστῆ Ἰ. Περικλῆ Ὀλύμπιου ἀπὸ τὸ Μάρτη ὡς τὸ Σεπτέμβρη τοῦ 1824. Τὰ ἔγγραφα τοῦ Α.Α. εἶναι ἐκτεταμένα, ὅπως θὰ δοῦμε στὴ συνέχεια, καὶ ἀναφέρονται στὴν ὅλη προσφορά του στὸν Ἀγῶνα.

Τὰ 17 ἔγγραφα ἀπὸ τὰ Γ.Α.Κ.

Τὰ 17 ἔγγραφα ἀπὸ τὰ Γ.Α.Κ., ποὺ μᾶς δίνουν στοιχεῖα γιὰ τὴ δράση τοῦ Ἰάκωβου Περικλῆ Ὀλύμπιου ὡς φροντιστῆ στὴν Πελοπόννησο, εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Τὸ ἔγγραφο μὲ ἀριθμὸ 508/3.3.1824 τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, μὲ τὸ ὁποῖο παραγγέλλει τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Οἰκονομίας νὰ πληρώσει στὸν Περικλῆ 12 μισθοὺς πρὸς 80 γρόσια τὸν καθένα γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ πρόσφερε στὴν πατρίδα ὡς φροντιστῆς γιὰ ἓνα σχεδὸν χρόνον. Ὁ Περικλῆς βρισκόταν σὲ μεγάλη ἔνδεια, καὶ γι'αὐτὸ κατέφυγε στὴ Διοίκηση ζητώντας τοὺς μισθοὺς τευ. Τὸ ἔγγραφο ὑπογράφουν, ὁ Γ. Κουντουριώτης, ὁ Παν. Μπότασης, ὁ Ἰ. Κωλέττης, ὁ Ἀναγν. Σηλησιώτακης, κι ὁ Νικ. Λόντος.

2. Ὁμοιο σχεδὸν μὲ τὸ παραπάνω ἀχρονολόγητο ἔγγραφο. Εἶναι γραμμένο στὴν πίσω μεριά τοῦ ἴδιου φύλλου, στὸ ὁποῖο εἶναι γραμμένο καὶ τὸ παραπάνω, καὶ συνεπῶς εἶναι τῆς ἴδιας περιόδου χρονολογίας (3-4.3.1824).

3. Τὸ ἔγγραφο μὲ ἀριθμὸ 772/27.3.1824 τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος

πρός τὸ στρατόπεδο τοῦ Ναυπλίου. Εἶναι ἀνυπόγραφος διορισμὸς τοῦ Περικλῆ ὡς φροντιστῆ στὸ στρατόπεδο τοῦ Ναυπλίου.

4. Τὸ ἔγγραφο μὲ ἀριθμὸ 777/27.3.1824 τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Πολεμικῶν. Εἶναι κι αὐτὸ ἀνυπόγραφο. Μὲ αὐτὸ γνωρίζεται στὸ Ὑπουργεῖο ὁ διορισμὸς τοῦ Περικλῆ ὡς φροντιστῆ.

5. Ἡ ἀναφορὰ τοῦ Ἰάκωβου Περικλῆ Ὀλύμπιου ἀπὸ τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου μὲ ἡμερομηνία 19.4.1824 πρὸς τὴν Ὑπέρτατη Διοίκηση. Ὁ φροντιστὴς Περικλῆς ἀναφέρει ὅτι ὁ Ὑδραῖος καπετάνιος Νικολῆς δὲν τοῦ παρέδινε τὸ φορτίο μὲ τὸ σιτᾶρι ἐὰν δὲν τὸ πλήρωνε πρῶτα. Αὐτὸς δὲν εἶχε λεφτά, κι ἔτσι τὸ στράτευμα κινδύνευε νὰ μείνει νηστικό, ἀφοῦ τὰ τρόφιμα εἶχαν σωθεῖ.

6. Δεύτερη ἀναφορὰ μὲ ἡμερομηνία 20.4.1824, πρὸς τὴν Ὑπέρτατη Διοίκηση τοῦ Περικλῆ. Τὴν ἔστειλε κι αὐτὴ ἀπὸ τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου, κι ἔχει σχέση μὲ τὴν προμήθεια τοῦ σιταριοῦ ἀπὸ τὸν Ὑδραῖο καπετάνιο. Μιλεῖ καὶ πάλι γιὰ τὶς δυσκολίες ποὺ συναντᾷ γιὰ νὰ ἐξοικονομήσει τρόφιμα γιὰ τὸ στρατόπεδο καὶ ἀναφέρει πόσα ταῖνια καὶ σὲ ποιὸς τὰ δίνει. Γιὰ νὰ δώσει τὴν ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς κατάστασης στὴν ὁποία βρίσκεται, ἀναφέρει ὅτι ἡ ἔλλειψη τῶν τροφίμων τὸν ἀνάγκασε νὰ ἀρπάξει (= νὰ ἐπιτάξει) ἀπὸ κάποιους νομάδες, Βλάχους τοὺς λέει, καὶ ἀπὸ τοὺς Μύλους 600 ὀκάδες ἀλεύρι. Γιὰ νὰ μπορέσει λοιπὸν νὰ ἐξασφαλίσει τρόφιμα γιὰ τὸ στρατό, πρέπει νὰ ἔχει μετρητά, διότι ἀλλιῶς τὸν φοβερίζουν οἱ προμηθευτές.

7. Τρίτη ἀναφορὰ τοῦ Περικλῆ πρὸς τὴν Ὑπέρτατη Διοίκηση, ἀπὸ τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου, μὲ ἡμερομηνία 13.5.1824. Ἀναφέρει ὅτι ὁ πραγματιστὴς (= τροφοδότης) Ἀντώνης Κορμηκιάρης, ποὺ τοῦ χορήγησε 3.000 ὀκάδες σιτᾶρι, ζητεῖ νὰ τοῦ προσκομίσει τὴν κυβερνητικὴ διαταγὴ γιὰ νὰ τοῦ δώσει καὶ τὶς ὑπόλοιπες 1.000 ὀκάδες σιτᾶρι.

8. Τέταρτη ἀναφορὰ τοῦ Περικλῆ πρὸς τὴν Ὑπέρτατη Διοίκηση, ἀπὸ τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου, μὲ ἡμερομηνία 16.5.1824. Καὶ πάλι ἀναφέρει τὶς ἐλλείψεις σὲ τρόφιμα τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ναυπλίου, κάνοντας παράλληλα καὶ μία ἀπογραφή τῶν ταϊνίων, ποὺ ἀνέρχονται σὲ 730 συνολικά.

9. Πέμπτη ἀναφορὰ τοῦ Περικλῆ πρὸς τὴν Ὑπέρτατη Διοίκηση, ἀπὸ τοὺς Μύλους τοῦ Ναυπλίου, μὲ ἡμερομηνία 17.5.1824. Ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐξέυρεση μικρῶν ποσοτήτων τροφίμων δὲν λύνει τὸ πρόβλημα. Στοις Μύλους ἔχει πιά ἐκλείψει κάθε δυνατότητα γιὰ τὴν ἐξέυρεση σιταριοῦ καὶ ἀλεύρου. Πρέπει τὸ Ἐκτελεστικὸ νὰ κάνει ὅ,τι πρέπει γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς κατάστασης.

10. Τὸ ἀνυπόγραφο ἔγγραφο τῆς 18.5.1824, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ Ἐκτελεστικὸ Σῶμα (χωρὶς νὰ φαίνεται), καὶ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν «εὐγενέστατον Κ: Μαρσιλιέζην». Δίνεται ἐντολὴ νὰ παραδόσει στὸ φροντιστῆ Πε-

ρικλή 100 κιλά σιτάρι. Τό κιλό ἐδῶ, καθὼς καὶ στὰ ἄλλα ἔγγραφέα μας, ἰσодυναμεί με 22 ὀκάδες.

11. Δεύτερο ἀνυπόγραφο ἔγγραφο τῆς 25.5.1824, ὅπως καὶ τὸ παραπάνω τῆς 18.5.1824, με τὸ ὁποῖο ἐντέλεται ὁ Μαρσιλέζης νὰ δώσει στὸν Περικλή 50 κιλά σιτάρι.

12. Ἐκτη ἀναφορὰ τοῦ Περικλή πρὸς τὴ Σεβαστὴ Διοίκηση, ἀπὸ τὸ Ναύπλιο με ἡμερομηνία 17.6.1824. Σὲ αὐτὴν ἀναφέρει ὅτι ἐνῶ εἶχε ἀποκάμει ἀπὸ τὶς δυσκολίες τῆς ὑπηρεσίας του καὶ εἶχε ἐκδηλώσει τὴν πρόθεσιν νὰ παραιτηθεῖ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦ φροντιστῆ, ἡ Διοίκηση τὸν μετέπεισε νὰ παραμείνει. Ἀναπάντεχα ὅμως τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Οἰκονομίας τὸν ἀντικατάστησε με τὸ γαμπρὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέα Σπ. παπα-Ἀλεξοπούλου, γεγονὸς ποὺ τὸν στενοχώρησε πολὺ. Με τὴν ἀναφορὰ του αὐτὴ ζητεῖ τὴν ἀποκατάστασίν του, πού, καθὼς φαίνεται, εἶναι θέμα τιμῆς γι' αὐτόν.

13. Τὸ ἔγγραφο με ἀριθμὸ 3121/7.8.1824 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Πολεμικῶν πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸ Σῶμα. Με τὸ ἔγγραφο αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Πολεμικῶν ζητεῖ ἀπὸ τὸ Ἐκτελεστικὸ δῶλους τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Περικλή. Τὸ ὑπογράφει ὁ ὑπουργὸς Α. Παπαγεωργίου κι ὁ γενικὸς γραμματέας τοῦ ὑπουργείου Δημ. Τομαράς.

14. Τὸ ἀνυπόγραφο ἔγγραφο με ἀριθμὸ 3591/9.8.1824 τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος με τὸ ὁποῖο ζητεῖ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Οἰκονομίας τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Περικλή.

15. Τὸ ἐπίσης ἀνυπόγραφο ἔγγραφο με ἀριθμὸ 3938/19.8.1824 τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο τοῦ Πολέμου με τὸ ὁποῖο ἀναφέρεται στοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Περικλή.

16. Ἑβδομὴ ἀναφορὰ τοῦ Περικλή πρὸς τὴ Σεβαστὴ Διοίκηση ἀπὸ Ναύπλιο με ἡμερομηνία 21.8.1824. Με αὐτὴν ἀναφέρει ὅτι καθὼς πῆγε στὸ Ναύπλιο δὲν βρῆκε ἕνα οἶκημα γιὰ νὰ μείνει καὶ γιαντὸ ἀρρώστησε. Βρῆκε κάποτε ἕνα μικρὸ σπιτάκι στὸ ὁποῖο ἔμενε με κάποιον φίλο του, ἀλλὰ ἡ Ἐπιτροπὴ (κάποια κρατικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ θὰ ρύθμιζε τὰ προβλήματα τῶν προσφύγων) τοῦ ἔκανε ξέωση. Διαμαρτύρεται λοιπὸν λέγοντας ὅτι ἄλλοι «ἀνάξιότατοι» βολεύτηκαν, ἐνῶ αὐτὸς ποὺ πρόσφερε τόσα στὴν Πατρίδα καὶ εἶναι ἐπιπλέον καὶ ἄρρωστος μένει ἀταχοποίητος. (Βλέπε τὴ φωτοτυπία ποὺ παραθέτουμε παρακάτω, τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς, εἰκ. 1).

17. Τὸ ἔγγραφο χωρὶς ἀριθμὸ, τῆς 17.9.1824 τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Πολέμου, με τὸ ὁποῖο γνωστοποιεῖ στὸ Ἐκτελεστικὸ Σῶμα ὅτι ἡ τριμελὴς ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἔλεγξε τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Περικλή καὶ διαπίστωσε ὅτι ἡ Διοίκηση χρεωστεῖ στὸ φροντιστὴ Περικλὴ 1.104: 35 γρόσια κι ὅτι χάρι στὴν ἀξιοτήτά του περισσεύσαν πολλὰ ταῖνια τὰ ὁποῖα δὲν ἐκμεταλλεύτηκε ὁ ἴδιος ἀλλὰ παρέδωσε στὴ Διοίκηση. Τὸ πόρισμα τῆς ἐπι-

τροπῆς αὐτῆς ἐπιβεβαιώνει τὴν τιμιότητα τοῦ ἀγωνιστῆ Ἰάκωβου Περι-
κλῆ Ὀλύμπιου.

Στὴν ἔκδοση τῶν ἐγγράφων κρατοῦμε τὴν ὀρθογραφία τους.

1

ἀριθ. 508

Τὸ Ἐκτελ[εστικὸν] Σῶμα

Πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας

ὁ Κύριος Ἰάκωβος Περικλῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. [κενὸ] ἀναφορὰν τοῦ ὑ-
πουργείου τῶν Πολεμικῶν, ἐδούλευσε τὴν Πατρίδα φροντιστῆς εἰς διάστημα
ἐνὸς χρόνου ὅθεν διατάσσεται τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας λογαριάσαν τὸν μι-
σθὸν αὐτοῦ πρὸς ὀγδοήκοντα γρόσια: ἀριθ: 80: τὸν καθ' ἕκαστον μῆνα, νὰ με-
τρήσῃ πρὸς αὐτὸν μέρος μὲ τὸ ἐπὶ χεῖρας διὰ τὴν ἄκραν του ἔνδειαν διὰ τὰ λοι-
πὰ δὲ νὰ τῷ δώσῃ ἀποδεικτικόν. Ἐν Κρανιδίῳ τῇ 3: Μαρτίου 1824.

Ὁ Πρόεδρος

γεώργιος κονντουριώτης

Παναγιώτης μπότασης

Ἰωάννης Κωλέττης

ἀναγνώστης Σπουλιστάκη

Νικόλαος λόντος

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 354

ὁ προσωρ[ωός]: Γεν. Γραμματεὺς
[ἀνυπόγραφο]

2

ἀριθ. [κενὸ]

Τὸ Ἐκτελ[εστικὸν] Σῶμα

Πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας

Διατάσσεται τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας νὰ λογαριάσῃ ἐνὸς χρόνου μι-
σθὸν πρὸς ὀγδοῆντα γρόσια: τὸν καθ' ἕκαστον μῆνα τοῦ κυρίου Ἰακώβου Πε-
ρικλέους, διότι ἐχηρήματισεν ἐκ διαλειμμάτων εἰς διάφορα μέρη φροντιστῆς δι-
ωρισθεὶς παρὰ τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς κατὰ τὰ ἀνὰ χεῖρας
του ἀποδεικτικά. μετέπειτα δὲ νὰ μετρήσῃ ἐξ αὐτῶν μέρος μετὰ πρὸς τὸ πα-
ρὸν εἰς αὐτὸν διὰ τὴν ἄκραν ἔνδειαν, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ νὰ τῷ δώσῃ ἀποδεικτικὸν
πληροτέον εἰς εὐκαιρίαν τοῦ Ἐθν[ικοῦ] Ταμείου.

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 354.

3

Περίοδος Β'. Προσωρ[ωτῆ] Διοικήσεις] Α' τῆς Ἑλλάδος].

ἀριθ. 772

Τὸ Ἐκτελ[εστικὸν] Σῶμα

Πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἀρμάτων τῶν πολιορκούντων τὸ Ναύπλιον

ὁ Κύριος Ἰάκωβος Περικλῆς διορίσθη φροντιστὴς τοῦ στρατοπέδου τοῦ πολιορκουήτων τὸ Ναύπλιον, καὶ ἀποστέλλεται αὐτοῦ διὰ τὴν ἐνεργίαν τὸ χρέος του. ἀπ' αὐτὸν λοιπὸν νὰ λαμβάνητε εἰς τὸ ἐξῆς τὰ καθημερινὰ Σας ταῖνια.

Ἐκ Μύλων Ν[αυπλίου] τῆ 27 Μαρτίου 1824
ὁ Πρόεδρος

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 525

[ἀνυπόγραφο]

4

ἀρ. 777

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα
Πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Πολεμικῶν
Διατάττει

α'. ὁ Κ. Ἰάκωβος Περικλῆς διορίζεται φροντιστὴς τοῦ πολιορκουήτων στρατοπέδου τὸ Ναύπλιον.

β'. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Πολεμικῶν διορίζεται νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα διὰ ταῦτα (;).

Ἐκ Μύλων Ν[αυπλίου] τῆ 27: Μαρτίου 1824
ὁ Πρόεδρος

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 526

[ἀνυπόγραφο]

5

Ἐπιτελεστικὴ Διοίκησις

καθὼς μὲ ἐπιπροσάξατε νὰ εἰπῶ τὸν πάπ. νικολῆ ὁποῦ εἶχε τὸ κάρικον (=φορτίο) τὸ σιτάρι διὰ τὴν μὲ δίδη πενήντα ἢ ἑκατὸν κιλὰ. δὲν ἐστάθη κατ' οὐδένα τρόπον νὰ μὲ δόσῃ λεγωντάς μου διαφοροῦς προφάσεις καὶ μάλιστα ζητῶ ἐπὶ χειρᾶς τὴν πληρωμὴν διὰ δέκα κιλὰ καὶ ὄχι διὰ 50 ἢ 100. ἐγὼ εἶμαι εἰς ἀπορίαν σιτάρι δὲν ἔχω, ἀλεύρι δὲν ἔχω, ψωμί δὲν ἔχω τὸ στρατεύμα αἰρεῖον εἶναι νηστικόν, καὶ περαιτέρω δὲν ἤμπορῶ τί νὰ πῶ. ὁ ὕδατος ἐτοῦτος ζητῶ τοὺς παράδες, ἢ ὡς αἰρεῖον μὲ σκοτῶνει ἂν δὲν τοὺς δόσω καὶ τοὺς ζητῶ ἀπὸ μένα, καὶ στείλατέ με διαταγὴν σας μὲ τὸν ἴδιον τί νὰ κάμω! γράφετε καὶ πρὸς τὸν ἴδιον ὁποῦ ἔχει τὸ κάρικον, ἢ πρὸς ἄλλον κανένα, διὰ τὴν οἰκονομηθῆ ἀπόψε τὸ ὀγληγορώτερον, καὶ μετὰ βαθυτάτου σέβας μένω.

τῆ 19 ἀπριλίου [1]824
μύλωθεν

προθυμότατος
Ἰάκωβος Περικλῆς

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 686

6

Ἐπιτελεστικὴ Διοίκησις

Ἐγὼ κατὰ τὴν χρεωστικὴν ἀναφορὰν μου, τὴν ὁποίαν ἔκαμα πρὸς τὸ Σ[ε-

βαστών] τοῦτο Σῶμα, ὡς ἤμην διὰ λόγον διατεταγμένους νὰ λάβω ἀπὸ τὸν πραγματιστὴν τοῦ καραβίου 100: ἢ 50 κοιλὰ σητάρι. τουλάχιστον, πρὸς ἐξοικονόμῃσιν τοῦ στρατοπέδου μου κατὰ τὸ παρόν, λέγωντας εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους τῆς Σ[εβαστή]ς Διοικήσεως μυρίας ὑποσχέσεις καὶ διαφόρους τρόπους καταπιπτικὸς καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἐστάθην ἀδύνατον διὰ νὰ λάβω, ὄχι τόσον 100 ἢ 50 κοιλὰ ὅπου ζητῶ, ἀλλὰ μῆτε 5: τουλάχιστον δὲν δίδει χωρὶς νὰ λάβω πληρωμὴν πρῶτον, καὶ τέλος δὲ ἀμηχανῶν εἰς ὅλα ὅτι τὸ στράτευμα διὰ σήμερον ἤθελε μείνει νηστικὸν δι' ὅλου, καὶ διὰ νὰ μὴ γίνῃ καμμία σύγκυσις μεταξὺ τῶν, βιασθεὶς καὶ προβλέπων πολλὰ πράγματα, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ κανέναν ἄλλον πραγματιστὴν ἀπὸ τοὺς ἐδῶ δὲν ἔδωκε πίστιν εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν διὰ νὰ δώσῃ σιτάρι, πρῶτον χωρὶς νὰ πληρωθῇ, τρέχων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἄρπαξα ἀπὸ βλάχους καὶ ἀπὸ τοὺς Μόλους ἐξακοσίας τόσας ὀκάδας ἀλεύρι, μὲ τόσας δυσκολίας, διὰ νὰ οἰκονομήσω τὰ συνήθη ταῖνια τοῦ στρατοπέδου, ἐπιστατήσας μόνος μου ὄλην τὴν νύκτα, γιὰ νὰ τὰ ἐτοιμάσω, μίαν ὥραν ἀρχήτερον πρὸς ἀποφυγὴν λογοτριβῶν, καὶ συγγίσεων, καὶ ἀπὸ τοὺς ἔχοντας τὸ ἀλεύρι, καὶ ἀπὸ τοὺς τζαουσάδες (= λοχιές), οἵτινες στέκονται ἀνυπομῶνως ἐπὶ κεφαλῆς, ζητῶντες χωρὶς ἄλλο τὰ συνήθη τῶν ταῖνια, τὰ ὅποια συμποσοῦνται κατὰ τοὺς ἐγγράφους ντεσκερέδες τῶν ἀρχηγῶν καπετᾶν σκούρη, καὶ καπετᾶν Νικόλα Λάμπρου Γκίκα, (τοὺς ὁποίους φυλάττων ἀνὰ χεῖρας) τόσα ὡς ἀκολούθως φαίνονται.

Διὰ τοὺς κρανιδιώτας ταῖνια	300	μεταφορὰ ταῖνια 997	τὰ ὅποια διὰ/
καπ. Χ[ατζῆ]: Χρῆστον Βούργαρη	320	νέμονται καθ' ἡμέραν	εἰς
κωνσταντῖνον λευκαδίτην	153	τὸ στρατόπεδον	
Γραμματικόπουλον Ἰωσήφ	68	διὰ δὲ τῶν ἐδῶ δουλευτάδων	
Δημ: Κυριαζῆν τοῦ παπα-γιώργη	22	τοῦ φρωμοῦ εἶναι τὰ ἐξῆς.	
καπετᾶν Παναγῆ	20	εἰς κλαδιὰ δέκα φορτὸ	
Ἰωάννην Σουλιώτην	32	ματα καθ' ἡμέραν	10
ἀντώνιον Βουρίκα	20	εἰς χαμαλήμαν.....	10
καπετᾶν Ἰωάννην	22	εἰς τὸ καῖμι.....	6
καὶ διὰ τοὺς ἀρχηγοὺς χάσιμα	20	διπλὰ 40	καὶ διὰ τροφήν μας ἐδῶ
		997	1030

- σ. 2 αὐτὸ τοῦτο δίδοντας καθ' ἡμέραν τακτικὰ χωρὶς νὰ λείψῃ ἐν ἑκτὸς μερικῶν ἕως 10-15 ἀτάκτων, ὅπου δίδονται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἄλλα μετὰ τριβονται εἰς τὸ καῖμι, καὶ ἄλλα καίονται εἰς τὸν φουῆρον, ἐγὼ δὲ δι' ὅλα αὐτὰ μὲ ὄλον ὅπου φέρομαι μὲ ὄλην τὴν ἀπαιτουμένην μεθόδον τῆς Οἰκονομίας διὰ νὰ ἐλαττώσω τρέμω νὰ δώσω ἕνα μόνον περισσότερον, μ' ὄλον τοῦτο δὲν ἤμπορῶ νὰ τὸ ἀποφύγω. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐγὼ σιτάρι διὰ νὰ οἰκονομήσω τὸ στρατόπεδον αὔριον, δὲν ἔχω, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐδῶ δὲν εὐρίσκω τρόπον εὐκολίας διὰ νὰ λάβω ἄνευ μετρητῶν, μῆτε ἕνα κοιλόν, ὁ πρῶτος ὅπου ἔλαβα τὸ σιτάρι

με φοβερίζει και ζητᾷ τὸ δίκαιόν του ἀπὸ ἐμὲ αὐτοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἄρ-
παζα τὸ ἀλεύρι τὸ ζητοῦν χωρὶς ἄλλο σήμερον, ἐγὼ τί νὰ κάμω δι' αὐτὰ δὲν ἠ-
ξέρω, ἄς στοχασθῆ ἡ Σ. Διοίκησις, ὅτι ἔχει στρατόπεδον, και τοιοῦτον και
ἄς σκεφθῆ ὅτι ἄνευ μετρητῶν δὲν κατορθώνεται τὸ παραμικρόν. Ἐγὼ τὸ οἰ-
κονόμησα ἕως εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα χωρὶς μέσα, και ἐκ τοῦ μισθοῦ, ὄχι διότι
δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ οικονομήσω αὐτὸ τὸ μικρότατον στρατόπεδον, ὡς πρὸς ἐ-
κεῖνα τῆς Εὐρύπου και ἄλλα, τοῦ Δράμαλη, καθὼς εἶναι γνωστὸν εἰς ὄλους, ὅ-
σοι με ἐγνώρισαν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι και πρῶτος και δεύτερος θεῖος και
Σεβαστός μοι Κολέτης, παρὰ διότι με ἐλείπουν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἔνεκα τῶν
ὁποίων, κοντεύω νὰ χάσω και τὴν ὑπόληψίν μου, τὴν ὁποίαν φιλοτιμούμενος
νὰ ἀεξήσω, προσπαθῶ, και ριφκοκινδυνεύω, μ' ὅλας μου τὰς δυνάμεις, νὰ δου-
λεύσω ὡς ξέρω τὴν Πατρίδα πιστῶς, διὰ νὰ φανῶ εἰς ὄλους ἀληθής, και κα-
λὸς πατριώτης, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀκούσω, ἀπὸ κανένα τὴν παραμικρὰν κατάκρι-
σιν, ὅθεν παρακαλῶ θερμῶς τὴν Σ. Διοίκησιν νὰ οικονομήσῃ τὸ πρᾶγμα ὅπως
βούλεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν και νὰ με διατάξῃ τί νὰ κάμω εἰς τὸ ἐπόμενον.

Ἐν Μύλοις Ν[αυπλίου] τῇ 20 Ἀπριλίου 1824 και μετὰ βαθυτάτου σέβας
μένω ὄλος ἐπιειθέστατος

Ἰάκωβος Περικλῆς

Πρὸς τοῖς ἄλλοις παρακαλῶ, νὰ διατάξῃτε
ὁποῖον μαγαζὶ θέλω μεταχειρισθῶ διὰ τὸ
σιτάρι, ὡσάν ὁποῦ ἐκεῖνο ὁποῦ εἶχον, με
διαταγὴν με ἐβγαλαν.

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 697

7

Ἐπερτάτη Διοίκησις

Ἐγὼ ἀπεκείνην τὴν ἡμέραν, ὅπου εἰς Ἄργος τὸ Σεβαστόν Ἐκτελεστι-
κὸν Σῶμα ἀνέβη, μὴ ἔχον σιτάρι πρὸς ἐξοικονόμησιν τοῦ στρατεύματος, και
ἀναφερθεὶς εἰς τὴν Διοίκησιν τότε δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ μοὶ δοθῆ διαταγὴ
πρὸς τὸν πραγματιστὴν τοῦ σίτου: ἐπειδὴ τότε τὸ Σ: Ἐκτελεστικὸν ἦτον ἐπὶ
ποδὸς και ἔτοιμον νὰ καθβαλικεύσῃ με βίαν διὰ τὸ Ἄργος. ἀλλὰ διὰ λόγον μό-
νον μοὶ ἐστείλετε με τὸν καπ. Ἀντώνιον κορμικάρην νὰ μισθώσῃ τέσσερας χι-
λιάδας ὀκάδας σίτον. ὁ πραγματιστής λοιπὸν πισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ εἰρη-
μένου καπ. ἀντὼν κορμικάρην μοὶ ἔδωκεν ἕως χθὲς τὸ βράδι τρεῖς χιλιάδας
ὀκ. σίτον, ἕως εἰς τὰς τέσσαρας λείπουν χίλιας, τὰς ὁποίας δὲν θέλει νὰ μοὶ τὰς
δώσῃ, με τὸ νὰ ζητᾷ πρῶτον τὴν διαταγὴν διὰ ὅλην αὐτὴν τὴν ποσότητα τοῦ
σίτου, και ἀφ' οὗ τοῦ πάγω τὴν διαταγὴν μοὶ δίδει και ταῖς ἐπιλοπαις.

και μετὰ σέβας μένω

Ἐν Μύλοις Ναυπλίου
τῆ 13: Μαΐου 1824
Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικὸ, 806

ὄλος εὐπειθεὶς
Ἰάκωβος Περικλῆς

8

Ἐπερτάτῃ Διοίκησιν

Σιτάρι δι' αἴριον πρὸς ἐξοικονόμησιν τοῦ πολιορκουμένου στρατοπέδου τὸ Νάυπλιον δὲν εἶναι εἰς κατασκευὴν ταϊνίων διότι τὰ διακόσια κοιλὰ ὄπον μοι ἐδώθησαν ἀπ' ἧς τὸ Σ: Ἐκτελεστικὸν εἰς Ἄργος ἀνάβη μόλις ὡς σήμερον διήρηκσαν: τὰ δὲ καθημερινὰ ταῖνια ὄπον εἰς Ἄργος στέλλω εἶναι τὰ ἑξῆς:

εἰς τοὺς κρानιδιώτας	300
εἰς τὸν λευκαδίτην	270
εἰς τὸν καπ. Παναγῆ	40
εἰς τὸν Κυριαζῆ Σκούρτη	60
εἰς τὸν Σουλιώτην	40
εἰς τὸν καπετὰν ἀντώνη Βουρίκα	20
	<hr/> 730

αὐτὰ λοιπὸν εἶναι τακτικὰ καὶ ἄφετε (;) μὲ ντεσχερῆδες τοὺς (1 λέξη δυσνόητη) καὶ καπ. Νικόλα λάμπρον ἐκεῖνα δὲ ὄπον μειράζονται ἐδῶ εἰς χαμάλιδες, εἰς κλαδιά, εἰς (1 λέξη δυσνόητη) διὰ τροφήν μας, στρατιώτας περαστικούς, ἃς εἶναι τὸ πολὺ ἄλλα ἑκατόν. ὅθεν δι' ὄλα αὐτὰ ἃς σκευθῆ ἢ Σε:

σ. 2 Διοίκησιν καὶ ἃς ἀποφασίση τάχιστα δι' αὐτὰ ἐπειδὴ /τὸ στρατόπεδον θέλει μείνει νηστικὸν αἴριον.

ἐν μύλοις Ναυπλίου

τῆ 16 Μαΐου 1824

καὶ ἐγὼ εἶμαι πρόθυμος
εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς
Ἰάκωβος Περικλῆς

9

Ἐπερτάτῃ Διοίκησιν

Ἐγὼ πρὸς μόλις μὲ τόσας δυσκολίας ὕποσχέσεις καὶ μαλώματα ἠμπόρεσα νὰ οικονομίσω πεντακόσιες τόσες ὀκάδες σίτον καὶ ἄλευρον εἰς ἐξοικονόμησιν διὰ σήμερον τῶν σνηθησιμῶν ταϊνίων τοῦ πολιορκουμένου στρατοπέδου τὸ Νάυπλιον, καὶ διὰ αἴριον ἄλιν χρειάζεται ἄλλος τόσος καὶ περισσότερος εἰς κατασκευὴν ταϊνίων, καὶ ἀπ' ἐδῶ πλέον εἶναι ἀδύνατον νὰ οικονομηθῶμεν. τὸ δὲ Σεβαστόν, Ἐκτελεστικὸν ἃς ἀποφασίση ἕπως αὐτῶ βούλεται περὶ τοῦ πρακτέου:

Τῶν δὲ καπετανέων τὰ ταῖνια ἐκτὸς τοῦ Χατζηχρήστου τὰ 400: εἶναι τὰ
αὐτὰ ὡς καὶ πρότερον. καὶ μετὰ σέβας μένω

ἐν μύλοις Ναυπλίου

ὅλος πρόθυμος εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς

τῆ 17: Μαΐου 1824

Ἰάκωβος Περικλῆς

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 856

10

Ἄρ: 1516 πρὸς τὸν εὐγενέστατον Κ: Μαρσιλέζη

Διορίζεσθε νὰ δώσετε πρὸς τὸν φροντιστὴν Κύριον Περικλῆν ἑκατὸν κοι-
λὰ σιτάρι: Ἄρ. 100: εἰς λογαριασμὸν τῆς Διοικήσεως.

ἐκ Μύλων: τῆ 18. Μαΐου: 1824

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 856

11

Περ[ίδοξ] Βα

Ἄρ. 1638

Πρὸς τὸν Κύριον Μαρσιλέζη

Διορίζεσθε νὰ δώσητε εἰς τὸν φροντιστὴν Περικλῆν πενήντα κοιλὰ σιτάρι
Ἄρ: 50: εἰς λογαριασμὸν τῆς Διοικήσεως.

Ἐν Μύλοις τῆ: 26 Μαΐου: 1824

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 1056

12

Σεβαστὴ Διοίκησις

Διὰ ν' παραστήσω μὲ ἑκτασιν πόσην ἀγωνίαν ἐδοκίμαζεν αὐτὴ ἡ ψυχὴ
μου, πόσην ταλαιπωρίαν αὐτὸ τὸ σῶμα μου διὰ νὰ ἐκπληρῶ ἐξηκριβωμένους
τὸ ὑποῦργημα τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη, αὐτὸ ὡς βέβαιοι πρὸς τὴν Σεβαστὴν
Διοίκησιν εἶναι περιττόν.

Πλὴν μ' ὄλα ταῦτα καὶ τ' ἄλλα τῶν ἀχρείων στρατιωτῶν, ἐν ᾧ τελευταῖ-
ον ἀπέκαμον, καὶ ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις ἐμψυχώσασά με μὲ κατηράγκασε νὰ
ἐξακολουθήσω πάλιν τὸ χρέος μου, καὶ ἐν ᾧ ἐγὼ παραλαβὼν τὸ διορισθὲν ἱκά-
νον γένημα παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἐν-
ταῦθα στρατευμάτων, καὶ ἀμέσως τότε μόνος μου μὴν ἔχων ταχὴν ὄνον εἰς τὸ
νὰ μὲ προφθάσῃ μὲ ἄλευρον, ἔτρεξα ὁ ἴδιος νὰ τὸν ἐτοιμάσω τὴν ἰδίαν νύκτα
καὶ ἐτοιμάσας μέρος, ἔμβασα εἰς τὸν γενικὸν τῆς οἰκονομίας Γραμματέα διὰ
νὰ προφθασθῶσι τὰ ταῖνια ἐγὼ δὲ ἔμεινον εἰς περιλαβὴν τοῦ λειποῦ ἀλεύρου
καὶ οὕτως νὰ ἔλθω εἰς ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου μου. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τῆς δια-

τριβής ταύτης ἔξαφρα ἤδη παρατηρῶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας δὲν ἤξεύρω πῶς, διορίζει ἀντ' ἐμοῦ ἄλλον φροντιστὴν τὸν γαμβρὸν τοῦ Γεν. Γραμματέως Σπυρίδωνος παπα-Ἀλεξοπούλου, ἐμὲ δὲ ν' ἀποβάλλῃ δοκιμότερον. ἀναφέρω λοιπὸν ταῦτα πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν διὰ νὰ μὲ ὀδηγήσῃ καὶ διατάξῃ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ ὑπόουρημα τοῦ φροντιστοῦ.

ἐν Ναυπλίῳ

τῆ 17 Ἰουνίου 1824

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 1293

καὶ μετὰ σέβας μένω

ἴλος πρόθυμος

Ἰάκωβος Περικλῆς

13

Περί[οδος] Βα

ἀριθ: 3121

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ἐκτελ. Σῶμα.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Πολεμικῶν-

Διὰ νὰ θεωρηθοῦν οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Κυρίου Ἰακώβου Περικλέους ἀναγκαιοῦν ἀποδεικτικά, ἐκ τῶν ὁποίων μέρος ἐπαρηρῆσατε, καὶ μέρος εὐρίσκονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας.-

Διὰ τοῦτο ἐξαιτεῖται τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, νὰ δωθῇ ἐπιταγὴ πρὸς τὸ ρηθὲν ὑπουργεῖον, νὰ διευθύνῃ ἐνταῦθα, ὅ,τι ἀποδεικτικά εὐρίσκονται ἐκεῖ σχετικά εἰς τὴν θεώρησιν ὄλων τῶν λογαριασμῶν του.

Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 7

αὐγούστου 1824

ὁ ὑπουργὸς τῶν Πολεμικῶν

ἀ. παπαγεωργίου

ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Δημήτριος Τομαράς

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 2165

14

Περίοδος Β' Ἀριθ. 3591

Προσωρινὴ Διοίκη[σις] τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας

Διὰ νὰ θεωρηθοῦν οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Κυρίου Ἰακώβου Περικλέους ἀναγκαιοῦν ἀποδεικτικά ἐκ τῶν ὁποίων μέρος εὐρίσκεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο. διὰ τοῦτο προτρέπεσθε ὅ,τι ἀποδεικτικὸν εἶναι σχετικὸν εἰς τὴν θεώρησιν ὄλων τῶν λογαρ[ιασμῶν] του νὰ τὰ διευθύνετε εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν πολεμικῶν ἄνευ ἀναβολῆς καιροῦ.

τῆ 9 αὐγούστου 1824 Ναύπλιον

ὁ πρόεδρος

(ἀνυπόγραφο)

ὁ Προσ[ωρινὸς] Γεν. Γραμμα[τεὺς]

(ἀνυπόγραφο)

(προσθήκη στὸ τέλος, γραμμένη ἀνάποδα)
πρόκριτοι τῆς Νήσου σπετζῶν
 Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 2192

15

Περίοδος Βα. Ἀριθ. 3938

[Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα]

Πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο προλαβόντως ἐξαιτεῖτο νὰ τῷ σταλῶσιν ὅσα σχετικὰ ἔγγραφα εἰς τὴν θεώρησιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ Ἰακώβου Περικλέους. διετάχθη λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον τῆς οικονομίας καὶ ἤδη προσαναφέρεται μὲ τὴν ἐπ' ἀρ. 3775 ἀναφορὰν του ὅτι τὰ ἔστειλεν ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τοὺς λογαριασμοὺς τούτους, ἔκαμε τινὰς παρατηρήσεις, καὶ τὰς ὁποίας διήρθηνεν εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι μένουσι ἐπάνω (;) εἰς τὸν Περικλέαν 4390 ὀκτάδες ψωμοῦ καὶ αἱ παρατηρήσεις αὗται συντείνουσι εἰς τὴν θεώρησιν τῶν αὐτῶν λογαριασμῶν ἐμπερικλείοντας ἤδη ἐνταῦθα καὶ ὅς κάμει καὶ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο τὰς σκέψεις του πρὸς ἐξακριβῶσιν τῆς ἀληθείας.

Ἐν Ν[αυπλίῳ] τῇ 19 Αὐγούστου 1824

*Ὁ Πρόεδρος
 (ἀνυπόγραφο)*

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 2459

16

Σεβαστὴ Διοίκησις

Ἄφ' ἧς εἰς Ναύπλιον ἐλθόντες, καὶ μὴ ἔκτοτε ἔχω οἶκημα ἐπέρσασα μίαν ζωὴν κακίην, καὶ ἐκ τούτου ἠρωστήσα, καὶ ἐκινδύνευσα ἐνοχλήσας καὶ πολλοὺς τῶν φίλων. ἤδη δὲ εἶρον ἐν μέρος οἰκίματός πολλὰ μικρὸν τὸ ὅποιον μόλις νὰ χωρῇ ἐμὲ μετὰ ἄλλον ἐνός φίλου μου, ἢ ἐπιτροπὴ ὁμῶς ἦλθεν διὰ νὰ μὲ ἐκβάλλῃ καὶ θέλει κάμει κακά. ἐπειδὴ ἐγὼ μῆτε καλλητέραν μῆτε χειροτέραν πλέον δύναιμι νὰ εὗρω, καὶ τέλος δὲν ἔχω καὶ ἐγὼ τόσον δίκαιον, ὡς ἄλλοι ἀναξιώτατοι νὰ κατοικήσω εἰς μικρὸν τὶ οἶκημα διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ ἐπιταχθῇ ἢ ἐπιτροπὴ νὰ μὴ μὲ εὐγάλλῃ, καὶ ἐμέ.

τῇ 21 αὐγούστου 1824:

Ἐν Ναυπλίῳ

ὁ πατριώτης

Ἰ. Περικλῆς

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικό, 2521

Ἐμπερικλείεται ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς τῆς διορισθείσης πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν τοῦ ποτὲ φροντιστοῦ κυρίου Ἰακώβου Περικλέους, ἡ ὁποία ἐξετάσασα ἐπιμελῶς τοὺς ρηθέντας λογαριασμοὺς τοῦ Περικλέους, εὕρισκε εὐλογον, ὅτι μένει ἡ Διοίκησις χρεωστοῦσα εἰς αὐτὸν γρόσια. 1.104:35: πρὸς δὲ ὀκάδες: 6.350: νὰ πληρωθῶσι παρὰ τῆς Διοικήσεως εἰς τοὺς δανειστάς, ὅταν παρρησιασθῶσι εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ζητήσωσιν αὐτὰς μεθ' ὄρκου.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο παρατηρεῖ ὅτι ἐπερίσσευσε ἰκανὴ ποσότης ταϊνίων ἀπέραστος εἰς τὸν λογαριασμόν του, μὲ τὴν ὁποίαν ἐξοικονόμησεν τὸ στρατεύμα καὶ χρεωστεῖται εἰς τὴν ἀξιώτητα τοῦ ρηθέντος Ἰακώβου Περικλέους κατὰ τὰς ἀκριβεῖς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ μαρτυρίαν αὐτοῦ. Διὸ καθυποβάλλει ὑπ' ὄφιν τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὅπως δώσῃ τὰς περὶ τούτου ἀναλόγους διαταγὰς.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17: 7βρίου
1824

τῆς ἀπουσίας τοῦ ὑπουργοῦ
ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δημήτριος Τομαράς

(ἄλλη γραφή): «ἀναφορὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν πολεμικῶν ὑπ' ἀριθ. 3931: Ἐμπερικλείων ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἧτις ἐπεξεργάσασα τοὺς λογα[ρισμοὺς] τῆς».

(ἄλλη γραφή): «πρὸς τὸ τῆς Οἰκονομίας νὰ τὸν δώσῃ ἀποδεκτικόν».

Γ.Α.Κ. Ἐκτελεστικόν, 3345

Τὰ 8 ἔγγραφα ἀπὸ τοῦ Ἀρχεῖο τῶν Ἀγωνιστῶν

Τὰ 8 ἔγγραφα τοῦ Ἰάκωβου Περικλῆ Ὀλύμπιου ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸ Α.Α. βρῖσκονται στὸ κοῦτί 157. Μᾶς δίνουν πληροφορίες γιὰ τὴν οἰκογενειακὴ κατάστασή του, γιὰ τὴ συμμετοχὴ του στὸν Ἀγώνα στὴ Βλαχία καὶ στὴ Νότια Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὶς ἀπαιτήσεις του ἀπὸ τὸ Κράτος, ποὺ δὲν δικαιώθηκαν ὡς τὸ 1865, τὴ χρονιά δηλ. ποὺ ζητοῦσε τὰ δικαιώματά του ἢ ἀνεψιά του. Τὰ ἔγγραφα αὐτὰ εἶναι τὰ ἐξῆς:

18. Ἡ αἴτηση τῆς ἀνεψιάς του Φιλισίδου Θ. Ὀλύμπιου «πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἐξεταστικὴν Ἐπιτροπὴν» μὲ ἡμερομηνία 14.6. 1865. Μὲ τὴν αἴτησή της αὐτὴ υποβάλλει τὰ δικαιολογητικὰ ποὺ εἶχε στὴν κατοχὴ της, μὲ τὰ ὁποῖα ζητεῖ νὰ πληρωθεῖ 2.800 γρόσια ποὺ χρεωστοῦσε τὸ Κράτος στὸ θεῖο της. Εὐκαιρικὰ ἡ Φιλισίδου διεκτραγωδεῖ τὴν κατάστασή της, προσθέτοντας ὅτι μὲ τὰ χρήματα ποὺ διεκδικεῖ σκοπεύει νὰ σπουδάσει δασκάλου καὶ νὰ ἐργαστεῖ στὴν πατρίδα της, τὸ Λιτόχωρο.

19. Τὸ πιστοποιητικὸν ποὺ υπογράφουν στὴν Ἀθήνα (29.6.1865) ὁ Ἰωάννης Ὀλύμπιος (ποὺ ἦταν κι αὐτὸς ἀνεψιὸς τοῦ Ἰάκωβου Περικλῆ Ὀ-

λύμπιου) και ὁ Πηλιορίτης Χρόνης Μπασδέκης, και επικυρώνει τὸ γνήσιο τῆς ὑπογραφῆς τους ὁ δήμαρχος τῆς Ἀθήνας Ἐμ. Κουτζικάρης (6.7.1865). Μὲ αὐτὸ πιστοποιεῖται ἡ συγγένεια τῆς Φιλισίδου μὲ τὸν Ἰάκωβο Περι- κλῆ Ὀλύμπιο.

20. Τὰ ἀντίγραφα τριῶν ὁμολογῶν, ποὺ ὑπογράφει ὁ Γραμματέας τῆς Οἰκονομίας Γ. Μαυρομάτης και επικυρώνει ὁ δήμαρχος τῆς Ἀθήνας Ἐμ. Κουτζικάρης (15.6.1865). Τὸ α', ποὺ ἐκδίδουμε ἐδῶ μὲ ἀριθμὸ 206/22.9. 1827, εἶναι γιὰ 1.000 γρόσια. Τὸ β', μὲ ἀριθμὸ 207, εἶναι γιὰ 1.000 ἐπίσης γρόσια και τὸ γ', μὲ ἀριθμὸ 208 εἶναι γιὰ 800 γρόσια. Τὰ ὁμολόγια β' και γ' δὲν τὰ ἐκδίδουμε ἐδῶ, διότι εἶναι πανομοιότυπα μὲ τὸ α', και δὲν ἔχουν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον. Ἡ Φιλισίδου ζητοῦσε νὰ εἰσπράξει τὰ 2.800 γρόσια αὐτῶν τῶν 3 ὁμολογῶν.

21. Τὸ πιστοποιητικὸ, ποὺ ὑπογράφουν στὸ Ναύπλιο (1.2.1830) τριάν- τα ὄπλαρχηγοὶ τοῦ Ἀγῶνα ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους πολλοὶ Ὀλύμπιοι και Μακεδόνες και ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Λόχου τῆς Βλαχίας και επικυρῶ- νει ὁ ὑπαστυνόμος τῆς Πρόνοιας τοῦ Ναυπλίου Ἰ. Σακελλαρίδης (13.4. 1833). Οἱ ἀρχηγοὶ βεβαιώνουν ὅτι ὁ Περικλῆς πέρα ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ του στὴν ἐπανάσταση τῆς Μολδοβλαχίας, πῆρε μέρος και στὶς μάχες ποὺ ἔγιναν στὴν Πάτρα, στὸ Ναύπλιο, στὴν Κόρινθο, στὸ Ἄργος, στὰ Δερβε- νάκια, στὰ Βασιλικά, στὴν Εὐβοια, στὸ Τρίκερι και κατὰ τοῦ Ἱμπραῆμ στὸ Ναύπλιο, στὰ Βέρβена, και στὴν Τρίπολη.

22. Τὸ πιστοποιητικὸ ποὺ ὑπογράφει ὁ στρατάρχης Δημ. Ὑψηλάντης στὸ Ναύπλιο (15.4.1830) και επικυρώνει ὁ ὑπαστυνόμος τῆς Πρόνοιας Ἰ. Σακελλαρίδης (13.4.1833). Ὁ Ὑψηλάντης βεβαιώνει τὴ συμμετοχὴ τοῦ Πε- ρικλῆ στὶς μάχες κατὰ τοῦ Ἱμπραῆμ τὸ ἔτος 1825 και ἀκόμα τὴν τιμιότη- τα τοῦ φροντιστῆ Περικλῆ, ὅταν ὑπηρετοῦσε στὸ Σῶμα τῶν Φουμελιωτῶν.

23. Τὸ πιστοποιητικὸ, ποὺ ὑπογράφουν κυρίως Ὀλύμπιοι ἀγωνιστὲς (Διαμαντῆς Νικολάου, Ψαροδήμος, Πετσάβας, Λάζος) στὴ Δαύλεια τῆς Βοι- ωτίας (5.4.1832). Οἱ ἀγωνιστὲς αὐτοὶ ἀναφέρουν ὅτι ὁ Περικλῆς προσπα- θοῦσε νὰ συμφιλιώσει τοὺς ἐρίζοντες ἀγωνιστὲς κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἀν- τικαποδιστριακῶν γεγονότων. Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ βρίσκεται γραμμένο στὴ β' σελίδα τῆς κόλλας, στὴν ὁποία εἶναι γραμμένο τὸ ἔγγραφο μας μὲ ἀ- ριθμὸ 21.

24. Τὸ πιστοποιητικὸ, ποὺ ὑπογράφουν στὸ Ναύπλιο (21.3.1833) οἱ ὄ- πλαρχηγοὶ Γάτσος, Τόλιος Λάζος, Διαμαντῆς Ὀλύμπιος, Νάσιος Μάντα- λος και Θ. Ζιάκας και επικυρώνει και πάλι ὁ ὑπαστυνόμος τῆς Πρόνοι- ας Ἰ. Σακελλαρίδης (8.4.1833). Οἱ ὄπλαρχηγοὶ ἐπιβεβαιώνουν τὴ μεγάλη προσφορὰ στὴν πατρίδα τῆς οἰκογένειας τοῦ Περικλῆ και τοῦ ἴδιου, ὅτι τὸν εἶχαν ὀρίσει πληρεξούσιο σὲ πολλὰς ἔθνοσυνελεύσεις, και ὅτι ἦταν πολὺ γνωστὸς γιὰ τὴν τιμιότητά του.

Τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα, τὰ υπέβαλε ὁ Περικλῆς ζητώντας ἀπὸ τὸ Κράτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυση (σύνταξη), διότι, καθὼς τὸ σημειώνουν οἱ ὄπλαρχηγοί, «ἔφθασεν ἡδὴ (εἰς) τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ οἰκονομῇ τοὺς ἀναπομεινάντες ἀδυνάτους τῆς οἰκογενείας του...».

25. Τὸ τελευταῖο ἔγγραφο εἶναι γραμμένο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Περικλῆ σὲ χαρτὶ μὲ μεγάλες διαστάσεις καὶ ἔχει τὸν τίτλο: «Συνοπτικὴ καταστατικὴ ἔκθεσις τῶν ἀπ' ἀρχῆς Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου ζημιῶν τοῦ κ. Ἰακώβου Περικλέους Ὀλυμπίου Ἀντιστρατήγου». Γιὰ τεχνικοὺς λόγους, στὴν ἐκδοσὴ μας ἐδῶ θὰ «τεμαχίσουμε» τὸ ἔγγραφο αὐτὸ σὲ 5 μέρη. Εἶναι ἀντίγραφο τοῦ ἔγγραφου, ποὺ σύνταξε στὸ Ναύπλιο (17.4.1833) καὶ τὸ παρουσίασε στὴν ἀρμόδια ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ γιὰ νὰ συνταξιοδοτηθεῖ, χωρὶς καὶ νὰ τὸ πετύχει, ἀφοῦ, καθὼς ἀναφέραμε παραπάνω, στὰ 1865 ἢ ἀνεπιὰ του ζητεῖ ἀκόμη τὰ 2.800 γρόσια τῶν 3 ὁμολόγων τοῦ θείου τῆς. Ἀπὸ τὴ μελέτη αὐτοῦ τοῦ ἔγγραφου διαπιστώνουμε ὅτι, ὁ Περικλῆς εἶχε ὑποβάλλει τότε στὴν ἐπιτροπὴ 42 ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὅποια, καθὼς τὸ βλέπουμε, σῶθηκαν στὸ φάκελό του τοῦ Α.Α. μόνο 4 (τὰ 21, 22, 23 καὶ 24, γεγονός ποὺ δείχνει τὴν ἔκταση τῶν ἀπωλειῶν τοῦ φακέλου του.

Καὶ ἐνῶ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ χαρακτηρίστηκε ἀπὸ τὸ συντάκτη του ὡς «συνοπτικὴ ἔκθεσις», μᾶς δίνει πολλὰς πληροφορίες γιὰ τὴ δράση του καὶ τῶν συγγενῶν του, βοηθώντας ἔτσι νὰ σχηματίσουμε πληρέστερη εἰκόνα γι' αὐτόν. Δίνουμε τώρα καὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ Α.Α. συνεχίζοντας τὴν ἀρίθμηση τῶν Γ.Α.Κ.

18

Τὴν 14: Ἰουνίου

1865

Ἀθῆναι

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν θυσῶν καὶ ἀγῶνων

Ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν

Ἡ ἐσεβασίτως ὑποφαινομένη, κληρονόμος τοῦ ἀποβιώσαντος θείου μου Ἰακώβου Περικλέους Ὀλυμπίου ἀξιωματικοῦ ὑποβάλλω πρὸς τὴν Σε[βαστὴν] ταύτην Ἐπιτροπὴν συμφώνως μὲ τὸ 1 καὶ 4 ἄρθρον τῶν περὶ τούτου ἐκδοθεισῶν οδηγιῶν τὰ ἐπόμενα ἀντίγραφα ὁμολόγων καθ' ἃ τὸ δημόσιον ὀφείλει πρὸς τὸν εἰρημένον Θεῖον μου

1.000 γρόσια, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 206: ὁμολόγου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 22: Ἰβρίου 1827

1.000 ἔτι γρόσια δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 207 τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας.

800 ἔτι γρόσια δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 208 τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας, ἧτοι 2.800 μερομηνίας, ἧτοι δύο χιλιάδες ὀκτακόσια γρόσια εἰς δραχμὰς ἡδὴ ἐκτιμώμενα.

Ἐπισυνάπτω προσέτι καὶ τρία ἀποδεικτικά τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἔθνους πιστῶν ἐκδουλεύσεών του.

Τὸ μὲν ὑπὸ στοιχεῖον Β' ἐκδοθὲν ἐν Ναυπλίῳ τὴν αἰὸν Ἰανουαρίου 1830: μὲ 30: ὑπογραφὰς τῶν ὀπλαρχηγῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ δὲ ὑπὸ στοιχεῖον ΔΗ ἀπὸ 21 μαρτίου τοῦ 1833: μὲ πέντε ὑπογραφὰς τῶν συμπολιτῶν Ὀλυμπίων.

Τὸ δὲ ὑπὸ στοιχεῖον Γ. ἀπὸ 15 φεβρουαρίου 1830: ἐκ μέρους τοῦ στρατάρχου τῆς Ἑλλάδος Δημητρίου Ὑψηλάντου, καὶ τὰ τρία τακτικῶς (= νομίμως) ἐπικυρωμένα παρὰ τῆς ὑπαστυνομίας Προνοίας τὴν 13: Ἀπριλίου 1833

- σ. 2 ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων καταλαμβάνετε Σ[εβαστὰ] μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ταύτης καὶ λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὁποίας σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις ἔκαμεν ὁ θεῖος μου εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος χωρὶς νὰ ἀξιώθῃ νὰ ἴδῃ ἐλευθέραν τὴν Πατρίδα του, ἀλλὰ μόνον τὰ δυστυχῆ λείψανα τῶν συμπολιτῶν καὶ συγγενῶν του.

Ἀποφανισθεῖσα δὲ ἐκ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ Πατρίδος, βίον πλάμητα διάγουσα ἀναξίως τῆς μέχρι τοῦδε ἀνατροφῆς μου καὶ μικρὰς ἐκπαιδεύσεως, παρακαλῶ τὰ Σ. μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἵνα ἀποφανθῶσιν κατὰ τὸ δίκαιον περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν χρεῶν τούτων τοῦ δημοσίου ὅπως δυνηθῶ ν' ἀποπερατώσω τὰς σπονδάς μου καὶ χρησιμεύσω ὡς διδασκάλα ἐν τῇ Πατρίδι μου Λιτοχώριον τοῦ Ὀλύμπου μάλλον δὲ χάριν τῶν ὁμολογουμένων ἀγῶνων τοῦ θεῖου μου διορισθῶ ὡς ὑπότροφος εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον, δυναμένη νὰ γίνωμαι χρήσιμος καὶ εἰς τὴν παιδαγωγίαν τῶν κορασίων ἔχουσα τὴν πρὸς τοῦτο ἀρμοδίαν καὶ ἡλικίαν καὶ ἰκανότητα, ὅπως ἀνταποδίδω τὰ διδωκόμενα πρὸς τὴν τρενφερὰν ἡλικίαν τῶν παιδῶν.

- σ. 3 Μὴ ἀμφιβάλλουσα περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεώς μου ταύτης, μένω ἀποδεχομένη τὴν δικαίαν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ταύτης, μὲ ὄλο τὸ προσῆκον σέβας.

Εὐπειθεστάτη
Φιλισίδου Θ. Ὀλυμπίου
ἀνηψιὰ τοῦ Ἰακώβου Περικλέους
Ὀλυμπίου

Πιστοποιητικὸν

Οἱ ὑποφαινόμενοι πιστοποιοῦμεν ὅτι ἡ ἐκ θεσσαλίας¹ Φιλισίδου Ὀ-

1. Οἱ δύο ὀπλαρχηγοὶ θεωροῦν ὀλόκληρον τὸν Ὀλυμπο θεσσαλικό, ἐπηρεασμένο ἀπὸ τοῦ πατριδωνύμου «Ὀλύμπιος», καὶ γιὰ τοῦτο τοποθέτησαν τὸ Λιτοχώρο στὴ Θεσσαλία.

λυμπίου, ὄρφανὴ ἐν πατρὸς καὶ μητρὸς, εἶναι ἀνεψιὰ τοῦ ἀγωνιστοῦ Ἰακώ-
βου Περικλέους Ὀλυμπίου καὶ μόνῃ κληρονόμος τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουνίου 1865

Ἰωάννης Ὀλύμπιος

Χρόνης Μπασδέκης

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῶν ἀνωτέρω δύο ὑπογραφῶν τοῦ

Ἰωάννου Ὀλυμπίου καὶ Χρόνη Μπασδέκη.

Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1865

Ὁ

Δήμαρχος Ἀθηναίων

Ε. Κουτζικάρης

20

ἀριθ: 206

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας

Δηλοποιεῖ ὅτι

Χρεωστοῦνται εἰς τὸν Ἰάκωβον Περικλέα γρ. χίλια ἀριθ. 1000 ἐκπε-
σθέντα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 118: ἀποδεικτικοῦ τῆς Γραμματείας ταύτης τῶν δι'
ἐξόφλησιν μισθῶν καὶ ἐξόδων τοῦ ἰδίου δουλεύσαντος εἰς διαφόρους ἐποχὰς τὸ
ἔθνος, θέλει τῷ πληρωθῶν παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου.

Τῇ 22: Ἰβρίου 1827

Ἐν Αἰγίνῃ

Ὁ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας

(Τ.Σ.) Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Γεώργιος Μανρομάτης

Ὅτι ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ

Τῆν 15: Ἰουν[ίου] 1865: ἐν Ἀθήναις

Ὁ Δήμαρχος

Ἐμ. Κουτζικάρης

21

(Στοιχεῖον Β')

[Πιστοποιητικόν]

Διὰ τοῦ παρόντος Ἐνδεικτικοῦ πιστοποιοῦμεν οἱ ὑποφαινόμενοι, ὅτι ὁ
Κύριος Ἰάκωβος Περικλῆς Ὀλύμπιος, ἅμα ὡς ἡ Ἑλληνικὴ σημαία ἀνυψώ-
θη κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος, κινούμενος ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ ἔν-
θερον πατριωτισμὸν παρέβλεψεν ὅλα τὰ ἰδιαιτέρᾳ του συμφέροντα, καὶ ἐ-
θυσίασεν ὅσῃν εἶχε περιουσίαν καθοπλίσας ὑπὲρ τοὺς εἴκοσι στρατιωτικοὺς
καὶ μετ' αὐτῶν καθὼς καὶ μετὰ τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς καὶ συγγενεῖς του ἔτρεχε
δικαιωδυνεύον εἰς ὅλας τὰς μάχας, ὅπου ἡ ἀνάγκη τῆς Πατρίδος τὸν ἐπροσκά-

λει. αποσιωπούντες τὰ τῆς Βλαχίας δυστυχήματα καὶ τοὺς ἀγῶνες του, ἃς ἀναφέρωμεν τὰ εἰς Ρούμελην, εἰς Π[αλαιὰς] Πάτρας, εἰς τὴν ἀ' τοῦ Ναυπλίου ἔφοδον, εἰς τὴν ἀ' πολιορκίαν τῆς Κορίνθου ἕως τῆς πτώσεώς της εἰς Ἄργος, εἰς Δερβενάκια καὶ Βασιλικὰ κατὰ τοῦ Δράμαλη, εἰς δύο τῆς Εὐβοίας ἐκστρατείας, εἰς Τρίκερη, καὶ κατὰ τοῦ Ἱμπραήμη εἰς μύλους Ναυπλίου, Βέρβενα, καὶ Τριπολιζάν δὲν ἔλειψε δὲ νὰ συγκαταταχθῆ ἕξ μῆνας εἰς τὸ τακτικὸν σῶμα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ διοργανισμοῦ του, διὰ νὰ σύρη καὶ ἄλλους εἰς μίμησιν καὶ τελευταῖον δὲν ἔλειπεν καὶ ἀπὸ τὰς μάχας τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Τρικέρων ἀπεστάλη δὲ πολλάκις κατὰ διαταγὰς ἀνωτέρας πρὸς ἅπαντας τοὺς ὀπλαρχηγοὺς Ὀλυμπίους εἰς Σκόπελον, Σκιάθον, Σκόρον καὶ Ὀλυμπον, διὰ νὰ τοὺς μεταφέρει ὅπου ἡ ἀνάγκη τῆς Πατρίδος ἀπαιτοῦσε. Γνωστὸς εἰς τὰς κατὰ καιροὺς Διοικήσεις διὰ τὴν τιμιότητα καὶ ἰκανότητά του διωρίσθη πολλάκις γενικὸς φροντιστὴς τῶν ἐκστρατειῶν καὶ ἐπιθεωρητὴς καὶ πρὸ τοῦ Κυβερνήτου καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς ἐξοχότητός του. ἐκτελῶν πάντοτε μὲ ζῆλον καὶ εὐκρίνειαν τὰ χρέη του χωρὶς νὰ δειλιάσῃ εἰς τοὺς κινδύνους καὶ τὰς κακονυχίας, μήτε εἰς τὴν ὑπὲρ Πατρίδος θυσίαν ἀδελφῶν καὶ οἰκείων. ὡς τοιοῦτον αὐτὸν γνωρίζοντες, δίδομεν τὸ παρὸν ἐνδεικτικὸν νὰ τὸν χρησιμεύσῃ ὁσπου ἀνήκει.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν ἀ' Φεβρουαρίου 1830

ὁ ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ λόχου τῆς βλαχίας καὶ προτόπιας γεώργιος	Νικόλαο κριζότι ὁ ἱερεὺς τοῦ ἱεροῦ λόχου τῆς βλαχίας Νικόλαος ἱερεὺς καὶ οἰκονόμος
Π. Μανρομιχάλης οἰπαρχος	Διαμαντῆς Νικολάου ὀλύμπιος Κεραμίτζιος βούρ- Γ. Γρίβας γαρης Τόλιος Αἴζου Ὀλύμπιος
Χατζηχρίστου γεωρ. ποστολαρας(;) μ. γρίβας	Πάνος Δάφνης ἀναγνώστης Πετζάβα Πάνος Ἐμανοὴλ ὀλυμπος ἀγγελὴς γάτζου
Βλάχο μιχάλη ὀλύμπιος (μὴ λέξῃ δυσανάγνωστη)	Κ. Δρηζογλου μακεδὸν Νικόλαος Κασμοῦλη ἀποστόλης Καλαμίδας Δίμος Ι. Καλαολούλης(;) N. Σκαρβέλας
.....	Γώγος Καλαμίδα
Ἀστέριος Σταύρου Ἰατρὸς λιόλιος Ξηρολιβαδιότης διμήτρης δράμαλης μὴν ξέροντας νὰ ὑπογράψῃ καὶ ὑπογράφο ἐγὼ ὁ ἀναγνώστιος	Γεώργιος Γριζάνος Γιαννούλις μάνζαρης λ. Γεωργιάδης ὀλύμπιος
	N. Μόστρας

σ. 2 αἱ ὀπιοθεν ὑπογραφαὶ τῶν ὀπλαρχηγῶν ἐπικυροῦνται ὡς γνήσια αἱ ὀποῖα εἶ-
ναι τριάκοντα.

Ἐν Προνοίᾳ τὴν 13 Ἀπριλίῳ 1833

Ὁ ὑπάστυνός μοι Προνοίας
(Τ.Σ.) Ἰω. Σακελλαρίδης

22

Στοιχεῖον Γ

[Πιστοποιητικόν]

Ὁ κύριος Περικλῆς, κινούμενος ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθήματα, ἠγωνίσθη προθύμως εἰς τοὺς Μόλους Ναυπλίου ἐπὶ τοῦ Ἰμβραχίμ πασιᾶ κατὰ τὸ 1825 καὶ ἀκολούθησε τὸν στρατὸν εἰς Βέρβενα, ἐξακολουθῶν τὴν αὐτὴν ἐτοιμότητα εἰς τὰ χρέη τοῦ πολέμου. Διορισθεὶς δὲ συγχρόνως φροντιστῆς τοῦ Σώματος τῶν ρουμελιωτῶν, ἐξεπλήρωσε αὐτὴν τὴν ὑπερθεσίαν μ' ὄλην τὴν εὐλικρίθειαν.

Ὁ ἴδιος δὲ γνωρίζεται προθύμως συναγωνιστῆς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος καθ' ὅσον ἠδύνατο.

Εἰς ἔνδειξιν ὄλων τούτων καὶ τῶν ὑπὲρ Πατρίδος καλῶν αἰσθημάτων του, δίδεται ἐπὶ χεῖρας του τὸ παρὸν ἔγγραφο.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 15ῃ Ἀπρ[ιλίου]: 1830:

Ὁ Στρατάρχης

Δ. Ὑψηλάντης

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κ. Δ. Ὑψηλάντη

Ἐν Προνοίᾳ τὴν 13 Ἀπριλίου 1833

Ὁ ὑπαστυνόμος Προνοίας

(Τ.Σ.) Ἰω. Σακελλαρίδης

23

[Πιστοποιητικόν]

Ἐκτὸς τῶν ὀπισθεν (ἔννοεῖ τὰ ὅσα ἀναφέρονται στὸ ἔγγραφο 21) εἰρημένων, μαρτυροῦμεν πρὸς τούτοις ὅτι ὁ Ἰάκωβος Περικλῆς, οὔτε ὀλίγον συνετέλεσεν, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος διοργανίζων περιφερόμενος πολλοὺς εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους πρὸ δύο ἡδὴ χρόνων, αὐτὸς δὲ πάλιν (μιὰ λέξι δυσανάγνωστη) ἔτρεξεν αὐθορμήτως δι' ἰδίῳν του ἐξόδων πρὸς ἡμᾶς τοὺς ὀπλαρχηγοὺς ὀλυμπίους ὅπου εὐρισκόμεθα εἰς Στόλον Σκιάθου, καὶ..... ρὲ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ Ταλάντι εἰς τὸ Παλορουχώρι (μιὰ λέξι) συμβουλευόν ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ προτρέπων εἰς τὸ νὰ ἐνωθῶμεν καὶ συνδράμη ἕκαστος ἐξ ἡμῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Συντάγματος μὲ ἀς εἶχομεν δυνάμεις χρηματικὰς καὶ ὅπλα, τὸ ὁποῖον τοῦτο καὶ ἔκαμεν (;) τέλεια προθύμως, καὶ ἡμεῖς αὐθορμήτως ἐτρέξαμεν ἅπαντες εἰς τὰς Διαταγὰς τῆς Ἐθνικῆς Σ: Διοικήσεως ὑπερασπιζόμενοι τὰ

ιερά τοῦ Ἔθνους μετὰ τὴν στήθην καὶ τοὺς βραχίονάς μας καὶ ὁ ἴδιος Περικλῆς ἀναφέρει (;) παλαμικῶς¹.

Καὶ εἰς ἐνδειξὴν δίδομεν τὴν παρούσαν μας εἰς χεῖρας του ἵνα τὸν χρησιμεύσῃ ὅπως καὶ ὅπου ἀνήκει καὶ ὑποσημειούμεθα.

τὴν 5: ἀπριλίον 1832
Δαύλεια Δήμος Νικολάου
ολύμπιος²

Ὁ Στρατηγὸς καὶ ἀρχηγὸς
τῶν Ὀλυμπίων τῆς θέσεως Δαύλεια
Διαμαντῆς Νικολάου ὀλύμπιος
Καραμίτζος βούλγαρης
Ἀναγνώστης Πετσάβας
Α. Λουΐλιον λάζος
Γιαννούλης μάντζιαρης
Γιωεράκης μάντζιαρης

24

(Στοιχεῖον Α')

[Πιστοποιητικὸν]

Διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου πιστοποιοῦμεν οἱ ὑποφαινόμενοι ὅτι ὁ κύριος Ἰάκωβος Περικλῆς συμπολίτης μας, μετὰ ἱκανὰ κτήματα ἐκ τῶν ὁποίων ἐτρέφετο ἀφθόνως ἢ πολυάριθμος οἰκογένειά του. Οὗτος δὲ ἅμα ἔδωσε τελειοποιήσιν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων του εἰς διαφόρους σχολὰς περιφερόμενος, καὶ εὐθὺς ὡς ἡ κοινὴ Σάλπιγξ τοῦ Ἔθνους ἀντήχησεν, ἀμέσως ἐκίνησεν ἐνθέρμως εἰς τὴν τῆς Πατρίδος ἐλευθερίαν. καὶ συμπολεμῶν ὅπου ἢ ἀνάγκη ἀπαυτοῦσεν, ἐθυσίασεν ὅλην τὴν περιουσίαν, καὶ τοῦ ὁποίου ὄλοι οἱ ἀδελφοί του καὶ συγγενεῖς, διὰ τὸν τῆς Πατρίδος ἀγῶνα, ἔγειναν θύματα. Ἡμεῖς δὲ γνωρίζοντάς τον ὡς τοιοῦτον, τὸν ἐνεπιστεῦθημεν ἅπαντες εἰς πολλὰς Συνελεύσεις: τοῦ Ἔθνους πληρεξούσιον καὶ φερόμενος πάντοτε μετὰ ἄκραν εὐλικρίνειαν, καὶ πίστιν, ἔφθασεν ἤδη (εἰς) τὸ νὰ μὴ δύναιτο νὰ οἰκονομῇ τοὺς ἀναπομείναντας ἀδανάτους τῆς οἰκογενείας του.

Διὸ καὶ εἰς ἐνδειξὴν τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεων του, δίδομεν τὸ παρὸν νὰ τὸν χρησιμεύσῃ, ὅπου, καὶ ὅπως, δεόν.- καὶ ὑποφαινόμεθα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Μαρτίῳ 1833

Οἱ Συμπολίται ὀλύμπιοι

αγγελῆς Γάτζου

Ὁ ὑπαστιν[όμος] Προνοίας

Ἐπικυροῦται ἢ γνησιότης τῶν

Τόλιος λάζου

Διαμαντῆς Ν[ικολάου] Ὀλύμπιος

Νάσιος Μάνταλος

1. Ἡ λέξις αὐτὴ εἶναι μετὰ ἄλλη γραφή. Ἴσως προσθήκη τοῦ Περικλῆς.

2. Εἶναι ὁ γνωστός κί ὡς Ψαροδήμος.

πέντε ὑπογραφῶν τούτων Γ.

Θ. Ζιάκας

Λαζοπούλου, Διαμαντῆ Νικολάου,

Νάσου Μαντάλλου, Ἀγγελῆ Γάτζου, καὶ Θ. Ζιάκα.

Ἐν Προνοίᾳ τὴν 8 Ἀπριλίου 1833

Ὁ ὑπαστυνόμος τῆς Προνοίας

Ἰω. Σακελλαρίδης

25

Συνοπτικὴ καταστατικὴ ἔκθεσις τῶν ἀπ' ἀρχῆς Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου Ζημιῶν τοῦ κ. Ἰακώβου Περικλέους Ὀλυμπίου Ἀντιστρατήγου

Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Ἡλικία	Ἔναρξις ἀγῶνος
Ἰάκωβος Περικλῆς	Ὀλύμπιος ἐκ κομοπόλεως Αυτοχώρας ¹	37 τριάντα ἑπτὰ χρονῶν	1821 Φεβρουαρίου 25 ἐν Βλαχία
	Βαθμὸς τελευταίος ἢ τωρινός	Βαθμοὶ τοὺς ὁποίους κατὰ καιροὺς ἔλαβον	

Ἀντιστράτηγος Ἐγὼ ἀμέσως ποτὲ δὲν ἠθέλησα νὰ ζητήσω ἀπὸ τὰς κατὰ καιροὺς διοικήσεις Δίπλωμα βαθμοῦ ἰδίως καὶ προσδιωρισμένον ἀλλ' ἔτρεχα μὲ τοὺς συγγενεῖς μου εἰς ἐκστρατείας καὶ εἰς τὰς κινδυνώδους μάχας καὶ ἐνῶ ἐπολέμουν μοὶ ἐπροσδιόριζον

Εὐφορος Στρατιωτικὸς Γενικὸς ἐπιθεωρητῆς τῶν Στρατευμάτων καὶ Φροντιστῆς

1. Τὸ «ἐκ κομοπόλεως Αυτοχώρας» εἶναι γραμμένον μὲ ἄλλο χέρι. Ἴσως προσθήκη τῆς Φιλισίδου.

Αίτια χωρηγήσεως βαθμῶν	Ἐκστρατεία καὶ Μάχαι
Διὰ τὸν ἐνθέρμον πατριωτισμὸν, ἰκανό- τητά μου καὶ ἐκδουλεύσεις μου, ἰδίας καὶ οἰκιακᾶς.	Εἰς Βλαχίαν καὶ ἐπομένως φθάσας ἐν- ταῦθα κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Πελο- πόννησον, εἰς τὴν Εὐβοίαν, Τρίκερι, Σκιάθον, Τάλαντι, Ὀλυμπον καὶ ἄπαν- ταχοῦ ὅπου ἦτον ἀνάγκη.

Ἐπιτηθεῖς μισθῶν καὶ νομι- μότης αὐτῶν	Καθυστέρησις παντὸς μισθοῦ καὶ νομιμότης αὐτῶν
Μοῦ λείπουν μισθοὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν μου στρατιωτικῶν ἀπὸ αἰς Ἰανουαρίου 1842, εἰς τοῦ ἰδίου ἔτους καὶ ἀπὸ αἰς τοῦ Ἰανουαρίου 1833 ἕως τῆς διαλύσεως τῶν ἐλαφρῶν στρατευ- μάτων παρὰ τὴν Α.Μ.	Κατὰ τὰς διαφόρους ἐπιτηθεῖας, ὅπου ἀπὸ τὰς Διοικήσεις τῶν παρελθουσῶν περιόδων ἀπὸ τὸ 1821 μέχρι τοῦ 1827 ἔτους ἐδιωρίσθη, μοῦ λείπονται, μισθοὶ γρόσια τουρκικὰ εἴκοσι μία χιλιάδες καὶ ἑπτακόσια τρία ἀριθ. 21.703. Ἡ νομιμότης αὐτῶν ἐπιστηρίζεται εἰς τὰ ἐπισυναπτόμενα ἔγγραφα διακρινόμενα ὑπὸ τὰ στοιχεῖα 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10. Τὰ 21,703 μεταμορφούμενα εἰς φοίνικας εἶναι ὀκτὼ χιλιάδες ἑξακοσίας ὀγδοῆντα ἑνας καὶ λεπτὰ εἴκοσι 8.681, λεπ. 20 γυνομένης τῆς ἀθροίσεως τῶν δύο ποσο- τήτων προκύπτει τὸ ὅλον εἰς φοίνικας 23,097 λεπτὰ 20

ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10,561 διαλύματος καὶ κατὰ τὸν ἐσώκλειστον ἐ-
πικυρομένον κατάλογον τοῦ Γεν. ἐπιθεωρητοῦ Γεωργίου Κίτσου τῆς Κυ-
βερνήσεως ὑπ' ἀριθ. 40 τὴν Βαν Ἰβρίον καὶ κατὰ τὸν ἐπεξεργαστικὸν λογα-
ριασμὸν τῶν ἐπεξεργαστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν στρατιωτικῶν λογαριασμῶν
ὑπ' ἀριθ. 47. φοίνικας 14.916 διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὁποίων ἀνεφέρθη, καὶ
ἔλαβον εἰς ἀπάντησιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2.319 ἔγγραφο τῆς Γραμματείας τῶν
Στρατιωτικῶν. Τὰ δὲ ἔγγραφα, τὰ ἀφορῶντα ταύτην τὴν ὑπόθεσιν δια-
κρίνονται ὑπὸ τὰ στοιχεῖα ΑΘ, Μ'. μ: ΜΑ καὶ ΜΒ' φοίνικες δεκατέσσερες
χιλιάδες καὶ ἑνεακόσιαις δέκα ἕξ 14.916.

Οἰκιακῇ κατάστασις πρὸ τοῦ ἀγῶνος καὶ τωρῆν

Ἡ πρὸ τῆς κινήσεως τοῦ ἀγῶνος οἰκιακῇ μου κατάστασις συνίστατο εἰς
τρεις οἴκους τριπτάτους μὲ ὅλα των τὰ ἐπιπλα καὶ σκευὴ εἰς τρεῖς χιλιάδες
πεντακόσια πενήντα στρέμματα γῆν καρπίμου εἰς τριακόσια πενήντα στρέμ-

ματα ἀμπελώνων εἰς ἐννέα δώματα ἰχθυοτροφείων ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐνοικιάζων κατ' ἔτος ἀντὶ δύο χιλιάδες [γρόσια. Σημείωσις Α. |ἐκτίμησις τῶν οἰκῶν μου, καθὼς ἦσαν πλήρεις, εἶναι εἰς γρόσια τῶν δὲ ἀμπελώνων (κενὸ) τῶν δὲ ἀργῶν (κενὸ) τῶν δὲ ἰχθυοτροφείων (κενὸ) τὸ ὅλον (κενὸ).

Ἡ δὲ τωρινὴ κατάστασις μου εἶναι, ἄοικος ἄπατρις, καὶ στερούμενος σχεδὸν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσιῶν ἄρτου, μολοντί καὶ σήμερον δὲν γλυτώσαμεν ἀπὸ τὴν πολυἀριθμὸν οἰκογένειαν ἐμοῦ καὶ τῶν αὐταδέλφων μου, τῶν γενομένων θῦμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος, εἰ μὴ μόνον ψυχὰι δώδεκα αἱ ὅποια ὡς ἀδίνατα μέλη λιμόττουσι καὶ αὐταὶ αἱ ὅποια ἀφ' ἡχμαλωτίσθησαν ὡς πλησιέστερος μόλις καὶ ἐλύτρωσα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν τυράννων κατὰ τὸ 1825 ἔτος, καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἠγαγκάσθησαν καὶ ἤλλαξαν καὶ τὴν θρησκείαν.

«Ὅρα τὸ» ὑπὸ τὸ Στοιχεῖον ΑΗ ἐγγραφον ἐπισυναπτόμενον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ παρόντος βιβλίου τὸ ὅποιον ἐμπεριέχει τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰς τῶν διαφόρων Διοικήσεων διατάγας.

γινομένης τῆς ἀθροίσεως τῶν ἰδίων μου καὶ <τῶν> οἰκιακῶν ζημιῶν μου, προκύπτει (κενὸ) τὰ δὲ ζῶα μας βόας, ἡμίονους, γῆδια καὶ πρόβατα τὰ ἀφῆρω ὄλους διόλου καθὼς καὶ τόσα ἄλλα δὲν ἤθελον νὰ τὰ ἀναφέρω, καὶ ταῦτα πολλὰ καὶ ἄς ἴδωμεν τὴν ἀποζημίωσίν των.

Παρατηρήσεις διάφοραι

Σημείωσις Α'. β) ἐκ τῆς πρὸ τοῦ πολέμου οἰκιακῆς καταστάσεώς μου τῶν αὐταδέλφων μου καὶ τοῦ πατρὸς μου θῦμα<τα> γενομένων ὡς εἶπον, τὰ μὲν ὀσπίτια ἐγινώθησαν ἀπὸ τὸν ἐχθρόν, καὶ ἐπομένως ἐκάησαν, κατεδαφίσθησαν, τὰ δ' ἄλοιπα ἐχερσώθησαν.

Σημείωσις Β'. ἠρρέθη ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκεῖ μὲ συνέβησαν οἱ ἀκόλουθοι ζημίαι εἰς τὴν ρῆξιν τοῦ πολέμου καὶ ἔξοδα 13,000 γρόσια, ἦτοι δέκα τρεῖς χιλιάδες γρόσια ἐξόδευσα εἰς στρατιώτας πρὸς ἐξοικονόμησιν καὶ ὄπλισμόν τῶν εἰκοσι Στρατιωτῶν ὡς τὸ ὑπὸ τὸ Στοιχ. Α. ἐπισυναπτόμενον. 700 ἦτοι ἑπτακόσια κομμάτια βιβλιάδια διαφόρων Συγγραφέων, ποιητῶν, καὶ λογογράφων κτλ. τὰ ὅποια εἶχον ἀφήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κωνσταντίνου Πεντεδέκα¹ ὁμοίως καὶ φορέματά μου, συνισταμένα εἰς δώδεκα ἀλλαξίας καλὰς διαφόρους, ἐκτιμώμενα ὁμοῦ μὲ τὰ βιβλία εἰς δώδεκα χιλιάδας γρόσια ἀρθ. 12,000.

δρα τὸ ἐπισυναπτόμενον ἐγγραφον ὑπὸ Στοιχεῖον Η.

Σημείωσις Γ'. Οἱ δύο μου ἀνεψιοὶ οὗτοι οἵτινες καὶ παρουσιάζουν ἰδιαιτέρως

1. Εἶναι ὁ Γιαννιώτης μεγαλέμπορος, ποὺ κατηχήθηκε στὴ Φιλικὴ Ἐταιρεία ἀπὸ τὸ 1 αὐλάτη, καὶ εἶχε ὀρισθεῖ ὡς ἀπόστολος τῆς Βλαχίας.

τὰς ἀναφορὰς τῶν ὀνομαζόμενοι Ἰωάννης Περικλίδης καὶ Ἐδαγγέλης Σχινῆς: ἐδούλευσαν πάντα τὴν πατρίδα μὲ πίστιν καὶ εὐθειαν καὶ τοὺς εἶχον ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν μου, καὶ ἔχουν νὰ λαμβάνουν καὶ αὐτοὶ τοὺς μισθοὺς τῶν, καὶ ἄς πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνει ἡ Σεβαστὴ αὐτῆ ἐπιτροπῆ περὶ τούτων.

Σημείωσις Δ'. Ἀπὸ τοὺς διακοσίους πενήντα οἰκίους καὶ συγγενεῖς μου ἐμπεριοπολέμους, οἱ ὅποιοι ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας διὰ προτροπῆς μου ἀποστελλόμενων μου ἀπὸ τὰς διαφόρους Κυβερνήσεις, τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐτάφησαν εἰς τὸν Ὀλυμπον, τινὲς εἰς τὴν Κασσάνδραν τινὲς ἐτάφησαν μέσα εἰς τὰς ντάπιας τῶν Ψαρῶν ἄλλοι εἰς Τρίκερι, Εὐβοίαν, Πελοπόννησον, Νεόκαστρον καὶ ἄλλοι εἰς τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Ἑλλάδα. ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἀριθμοῦ, σήμερον ὑπάρχουν μόνον ὡς ὁ ὑπ' ἀριθ. 20 ὀνομαστικὸς κατάλογος τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ κ. Γ. Κίτσου καὶ αὐτοὶ ἔμειναν εἰς πολὺ χειρότερον κατάστασιν. Τί θὰ γέρον καὶ αὐτοὶ καὶ ἐγὼ ἀπορῶ. διὸ καὶ ὅλοι αὐτοὶ ἐμένα γνωρίζουν καὶ πατέρα καὶ Μεγαλύτερον ἀδερφόν τους, καὶ ἄς δείξῃ ἡ Σεβ. αὐτῆ ἐπιτροπῆ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν φιλανθρωπίαν καὶ πατριωτισμόν.

ὁ εὐθειέστατος πιστότατος

Ἰάκωβος Περικλῆς

Ἐκστρατεῖαι περιστατικαὶ Μάχαι εἰς διαφόρους θέσεις καὶ προσδοκισμοὶ
(τῶν) Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων

1821 Φεβρουαρίου Εἰς τὴν Βλαχίαν εὐρεθεὶς ἔτρεξα κἀγὼ πολεμικῶς εἰς τὰς ἐκεῖ μάχας μὲ τὸν Ἀεὶμνηστον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην* (παραπομπὴ δικῆ του στὸν κενὸ χῶρον: δεξιὰ: ὄρα τὰ ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Α ἐπισυναπτόμενα ἔγγραφα).

9βρίου Φθάσας ἐνταῦθα συνεπολέμησα μὲ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα εἰς Βόννη(τ)σαν καὶ εἰς τὰ πέριξ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ κ. Α. Μανροκορδάτου, ὡς τὰ ὑπὸ τὸ Στοιχεῖον Α. ἴδιον Δηλοποιητικόν, καὶ τὸ ὑπὸ τὸ Β

1822 10βρίου Στοιχεῖον. καὶ ἀκολούθως, ὡς τὸ ἴδιον ἔγγραφο δεικνύει παρερρέθη εἰς τὰς μάχας τῆς Παλιᾶς Πάτρας, εἰς πρῶτην ἔφοδον τοῦ Ναυπλίου ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Κ. Μανρομυχᾶλη. εἰς τὴν ἀγὴν πολιορκίαν τῆς Κορίνθου ἕως τῆς πτώσεώς της ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἰδίου. Εἰς Ἄργος, εἰς Δερβενάκια καὶ Βασιλικὰ¹ κατὰ τοῦ Δράμαλη ὁμοίως. εἰς δύο

1823 διαφόρους ἐκστρατείας τῆς Εὐβοίας μεταξὺ τῶν 1822 καὶ 1823, ἐτῶν, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Μακαρίτου Καταάσσου καὶ Διαμαντῆ Νικολάου Ὀλυμπίων καὶ εἰς Τρίκερι** (παραπομπὴ δικῆ του στὸν κενὸ χῶρον δεξιὰ: ὄρα τὸ ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Β ἔγγραφο).

1825 Εἰς τοὺς Μύλους κατὰ Ἰμ-

1. Ἡ λέξις αὕτη εἶναι πανώγραμμα, μὲ ἄλλη μελάνη.

- πραγμ εἰς Μύλους Ναυπλίου, Βέρβена, Τριπολιτσᾶν, Μισθράν, καὶ Λεωνίδιον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ κ. Δημητρίου Ὑψηλάντη***. (παραπομπὴ δικῆ του στὸν κενὸ χῶρο δεξιᾶ: ὄρα τὸ ὑπὸ τὸ Στοιχεῖον Γ ἔγγραφον). Ἐν τῷ μεταξὺ τῶν 1825 καὶ 26, ἐτῶν ἐμβῆκα εἰς τὸ τακτικὸν Σῶμα πρὸς παρακίνησιν τῆς Νεολαίας, ἔσουρα καὶ πολλοὺς ἄλλους μὲ ἰδιά μου ἔξοδα ἐθελοντὰς ὑπὸ τὸν Φαβιέρον ὡς τὰ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Β καὶ ΚΒ ἔγγραφα, μῆνας ἕξ¹.
- 8βρίου
<1826> Μαρτίου
1827 Ἀπριλίου
7πτεμβρίου
8βρίου
9βρίου
1822 Ἀπριλίου/14
Ἰουνίου
1823 8βρίου/19
1824 Ἰουνίου/3
1826
1827
1828
1829
- Εἰς Γαλάντη μὲ τὸν Καρατάσσον καὶ Κωλέττην, καὶ ἐπομένους εἰς τὸν Πειραιᾶ κατὰ τοῦ Κιονταχῆ μὲ τὴν Καραϊσκάκην.
- Εἰς Τρίκερι, Εἰβοίαν καὶ Ὀλυμπον μὲ τὸν Καρατάσσον, Κριεζόττην καὶ Διαμαντὴν Νικολάου ὡς τὰ ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Βον.
- Προσδιορισμὸς καὶ ὑπηρεσίαι Στρατιωτικαὶ τῶν Διαφόρων ἀπ' ἀρχῆς Διοικήσεων. (ὁ ὑπότιτλος αὐτὸς βρῖσκεται στὸν κενὸ χῶρο στὰ ἀριστερά).
- Διωρίσθηκα Στρατιωτικὸς Ἐφόρος πρὸς τοὺς Ὀλυμπίους, καὶ φθάσας μὲ τὰ πολεμοφόδια ἐκτέλεσα τὸ χρέος μου, μ' ὄλον τὸν ζῆλον ὡς τὸ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Δ, Ε, ΣΤ-Ζ.
- Διωρίσθηκα φροντιστὴς ἐπὶ Δράμαλι, καὶ ἐξεπλήρωσα τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς τὸ ὑπὸ στοιχεῖα Η ἔγγραφον.
- Διωρίσθην Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς, φροντιστὴς τοῦ στρατοπέδου τῆς Εὐβοίας ὡς τὰ ὑπὸ τὰ Στοιχεῖα Θ, ΙΑ ἔγγραφα.
- Διωρίσθην Ἀστυνόμος Γενικὸς τῆς Ἐπαρχίας Λεβαδίας ὡς τὰ ὑπὸ τὰ Στοιχεῖα ΙΒ: ΙΓ, ΙΔ, ΙΕ ἔγγραφα.
- Διωρίσθην Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς καὶ φροντιστὴς, ὡς τὰ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα ΙΘ, Ι, καὶ ΚΑ ἔγγραφα.
- Ἀπεσταλμένος ὡς διοργανιστὴς τῶν ὀλυμπιακῶν σπουδῶν κινδυνευομένης τῆς Πατρίδος, ἀπὸ τὰς Διαφόρους Διοικήσεις ἐννέα φορές, καὶ πάσας τὰ ἔβαλα εἰς ἐνέργειαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὡς τὰ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα ΚΓ, ΚΔ, ΚΕ, καὶ ΚΣΤ ἔγγραφα.
- Διωρίσθην ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν Αὐτῶφορος τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἐφόρου καὶ ἐπιθεωρητὴς τῶν Στρατευμάτων

1. Ἡ λέξις αὕτη εἶναι πανώγραμμα, μὲ ἄλλη μελάνη.

- 1830 τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ὡς τὰ ὑπὸ τὰ Στοιχεῖα ΚΖ, ΚΗ,
 1831 ΚΘ, Λ, ΛΑ, ΛΒ, ΛΓ, ΛΔ, ΛΕ, ΛΣΤ, καὶ ΛΖ ἔγγραφα.
 1832 Ἐδούλευσα μέχρι τοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως μας στρατιω-
 τικῶς ὡς τὰ ὑπὸ τὰ Στοιχεῖα ΛΘ, Μ, ΜΑ, καὶ ΜΒ ἔγ-
 γραφα.
 Ἐν Ναυπλίῳ τῆν 17 Ἀπριλίῳ 1833
 Ἴσον τῷ πρωτοτύπῳ παρουσιασθέντος εἰς τὴν στρατιω-
 τικὴν Ἐπιτροπὴν.

Στόμιο Λαρίσης

ΚΩΣΤΑΣ Β. ΣΠΑΝΟΣ

R É S U M É

C o s t a s S p a n o s, 25 documents inédits du combattant de 1821 Ja-
 covos Péríklès Olympios d'origine de Litochoron.

L'auteur publie 25 documents inédits provenant des Archives Généraux
 d'Etat et de la Bibliothèque Nationale d'Athènes. Ces documents fournissent
 des renseignements sur la vie du combattant de la Révolution Grecque de 1821
 Jacovos-Péríklès Olympios, qui a été né le 1796 à Litochoron d'Olympe.

Olympios après avoir étudié aux écoles grecques, il est allé à Bucarest pour
 continuer ses études, où il a participé aux combats de Moldovalachie sous les
 ordres d'Alex. Ypsilantis.

Après l'échute de la Révolution d'Ypsilantis, Olympios est venu en Grèce
 du Sud et a patricipé dans plusieurs combats en Acarnanie, Péloponnèse, Eu-
 bée, Cassandra etc.

Après l'Indépendance de la Grèce il a procédé, mais sans succès, aux de-
 marches nécessaires pour qu'une indemnité lui soit versé du Gouvernement.
 Après sa mort sa nièce Philissidou-Olympiou, en qualité d'héritié, a demandé
 du Gouvernement 2.500 piastres.